

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2-20
 za Nemčijo olofolatno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V pravi prejemni mesečno . . . 1-70
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo olofolatno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE C

== Inzerati: ==
 Enostolpna petlitrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15
 za trikrat " 13
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zahvale, osmrtice itd.:
 enostolpna petlitrsta po 2/vin.
 == Poslano: ==
 enostolpna petlitrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno
 dalje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravišтво je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne uradnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
 bozn.-hero. št. 7563. — Upravištkoga telefona št. 188.

Proti naraščajoči draginji.

Čimdalje bolj se pojavlja dejstvo, da izkušajo neki sloji po vojski nastale nenormalne razmere izkoriščati v svoj prid na škodo javnosti. Od vseh strani se čujejo glasovi, proti naraščajoči draginji živili. Cene moka so takoj ob začetku vojske poskočile na čisto neopravičeno višino. Veletržci z žitom, ki so žito od malih kmetov ceno kupili, ženo sedaj vsaki dan žitne cene kvišku. Po bodo seveda veliki mlinci zopet vzeli za povod, da čimnajvišje poskočijo s cenami pri moki. Vseskozi se opazuje, da pri teh cenah vleče ogromen dobiček samo nekaj velikih kapitalistov, ki imajo dovolj denarne moči, da odločilno vplivajo na trg.

Občinstvo se seveda jezi nad malim trgovcem in obrtnikom, s katerim pride neposredno v stik. A kaj more pek zoper draginje kruha, ako se pri vsaki dan draži moka in, če moka sploh ne dobi, ako jo naprej ne plača. Tudi mali trgovec si ne more pomagati, ker je na milost in nemilost izročen veletržcem. Ni dovolj ako vlada nastavi samo maksimalno ceno za detaljno prodajo, ako se ne seže z reguliranjem cen nazaj do začetka produkcije. Ako se pusti izkoriščati veleproducente in veletržce, malo trgovino se pa veže na nižje cene, mora to popolno napačno postopanje imeti za posledico samo vničenje detaljnega trgovca in malega običnika. Kako more čevljar delati čevlje za krščansko ceno, ako mu žene usnjarski kartel cene za usnje in podplate na naravnost blažno višino. Treba je toraj z reguliranjem cene začeti pri sirovinah in polfabrikatih. Vladi se ni treba bati ugovorov od par velikih kapitalistov, ki morda sedaj vržejo od svojih velikanskih dobičkov par drobtin za miloščino za kakšno v časopisih objavljeno svrhu. Ako se tako velepodjetja sama od sebe ne udajo, ima vlada zakonito pravico, da vzame njihove obrate v svojo upravo. Če se je vlada in vojaška uprava že odločila, da je to storila pri neke vrste industrijalnih podjetjih, je to tembolj želeli pri mlinih, od katerih je odvisna vsakdanja preživa ne le vojaštva ampak vsega ljudstva. ri nobeni stvari ni ljudstvo tako občutljivo kakor pri cenah vsakdanjega kruha, ker te cene najbolj občutneje zarezajo v zadnjo delavsko rodbino. Če tukaj vlada energično poseže vmes, si bo zaslužila hvaležnost vsega ljudstva.

Po nekod čujemo, da mali trgovci

več nočejo prodajati petroleja, ker ne morejo dobiti petroleja po takih cenah, ki bi bile v skladu z maksimalnimi cenami vlade. Kam bo to prišlo, če se tudi bogatinom ne stopi na prste.

Italija, odpri oči!

Trespost piše: Tripelententa dan na dan vspodbuja Italijo, da je sedaj edino ugodna prilika udariti od strani na Avstrijo. Ta nasvet Italiji ni presenetljiv, če ne pomisli, kdo ga daje! Vreden je ljudi, ki se čutijo ponosne, da jih svetovni zgodovina imenuje zavezniške srbski kraljevi morilci. Neumorno ščuvanje voditelja trojnega sporazuma na Ist in južne Tirole. »Times« in »Nowoje« »remija« pravita, da je sedaj edina prilika, ki se ne povrne nikoli več, polastiti se teh pokrajin. To neumorno ščuvanje mora imeti drugje vzrok kakor v tem, da bi trojni sporazum samo dobro hotel Italiji, oni Italiji, katero so smatrali v Londonu in Peterburgu za evropsko Pepelčico, v Parizu pa so »Salles Italiens« (umazani Italijani) najbolj zaničevani med vsemi, kar le poznajo sinovi »Grande Nation«. Sedaj pa snubijo zaničevano Pepelko in proslavljajo »Salles Italiens« kot brate latinskega pokolenja. Vzrok vsega tega tiči v strahu, da bi znala Italija odgovoriti na to nečastno ščuvanje s tem, da seže po najbližjem: mobilizira svoje vojaštvo, uredi finance, in razpostavi svoje bojno brodogojstvo.

In res, marsikateri mirno mislečega Italijana bi znala nudeča se »prilika« voditi v ne malo skušnjavo: z jadranskim brodogojem zapreti Otrantski preliv, angleško-francosko brodogojstvo ujeti kakor v mišnici, ktere ga bi potem avstrijsko brodogojstvo uničilo; s sredozemskim brodogojem blokirati Toulon in Marseille, zasesti Malto, Biserto in Tunis ter tako postati v hipu gospodar Sredozemskega morja. To je pač nekaj drugega kakor vaba trojnega sporazuma!

»Premija« tripelentente, ki obeta Italiji bolj ali manj omejeno gospodstvo v Adriji, južno Tirolsko in Istrijo, je zelo majhna nasproti domnevanju, da Italija omaže svojo čast s tem, da prelomi zvestobo napram trojezi. Južne Tirole so precej revna gorska dežela, ki je dobila le pod žezlom avstrijskim nekaj trgovskega pomena kot obmejno in prehodno ozemlje. Istra in Kras tudi nista raj in Trst je velik in bogat le vsled tega ker je glavno avstrijsko pristanišče. Zgodo-

vinskega pomena za Italijo pa nima nobena teh dežel, ki so vse že več stoletij avstrijske dedne dežele.

Kako drugačna pa bi bila premija, katero bi Italija mogla dobiti od svojih zaveznikov, če bi bila v položaju, boriti se z mečem na njihovi strani? Ne le Tunis, vis-a-vis Siciliji, ktere ga Italija še ni prebolela, ampak tudi stara genueška posest Korzika, ki pod francosko vlado vedno ogroža Sardinijo, obeta se Nica, evropski zimski raj, kjer spominja mnog napol razpadel napis na velike vladarje iz savojske hiše, ona Nica, ktero so vedno smatrali za dragulj svoje krone, končno se obeta rojstna dežela italijanske vladarske hiše Savojska sama z visoko obokano ovalijo ob tihem modrem, gorskem jezeru v ktere grobovih spe predniki kralja Viktorja Emanuela večno spanje! Kako bogatstvo, kaka krasna slika bodočnosti za vsacega patrijotičnega Italijana! Vse to si lahko pripori Italija brez velikega rizika, ne da bi se z verolomstvom omadeževala. Južna Francija je brez vojaških čet, vse, kar more nositi

orožje, je med Parizom in Verdunom. General Pau pelje »zadnji vpoklic« proti severu. Toulonske ladije so spravile svoje topove povečini na suho, da zavirajo v zavarovanih pozicijah Nemce ob rekah Ois, Aisne in Maas. Tudi tu je torej pot prosta, tudi tu je »edina prilika, ki se ne povrne nikoli več!«

Razvidno je torej, če se že »premi-je« ponujajo, da more trozveza nuditi veliko več, kakor žalostni trojni sporazum, premijo, ktero more Italija sprejeti, ne da bi omadeževala svojo čast. Pojem časti pa ima ob tiberskih bregovih še svojo veljavo, tega naj ne pozabijo hujskači ob Newi, Themsi in Seini.

Glavni namen tega sirenskega petja je in ostane, zmeti javno mnenje v Italiji in ga odvrtiti od najbližje ležečega, od upanja zopet si pridobiti stare, leta 1860. izgubljene province. Predvsem je sedaj Italija nevtralna in vlada hoče tudi ostati! Če pa opusti nevtralnost, naj pa ima odprte oči in gleda, da stopi na pot, ktero zahtevajo njeni »najvitalnejši interesi«.

Skupne operacije avstro-ogrskih in nemških čet. — Močna ruska kavalarija poražena. — Naše čete potiskajo Ruse čez Karpate.

Budimpešta, 29. septembra. (Kor. ur.) Ogrski brzojavni in korespondenčni urad poroča: Od merodajne strani smo pooblašeni podati sledeče poročilo: Na meji pri Körösmező se vrši boj. Po zanesljivih informacijah so naše čete pri Örkörmező vrgle sovražnika nazaj. Iz komiteta Ung se poroča, da je železniška proga pri Csontosu prosta. Iz Csontosu so oddali monterji v Fenyesevölgy, da zopet popravijo brzojavno zvezo, iz tega sledi, da se je posrežilo sovražnika vreči nazaj tudi čez Fenyesevölgy.

× × ×

V trenutku, ko so Rusi mogli prodirati zahodno od Lvova, je bilo gotovo, da bodo manjši ruski oddelki poskušali čez karpatske prelaze udreti na Ogrsko.

Ruski vpad na Ogrsko ima dva cilja. Prvi bi Rusi s tem, da zasedejo prelaze v Karpatih, zavarovali levo krilo svoje armade, ki prodira proti Przemyslu in reki Sani. Drugič bi se pa odprlo za rusko kavalarijo, ki je zelo številna in ki je v zvezi z glavno rusko armado takorekoč ne-

zmožna za kako delovanje, polje za novo operacije. Rusi hrepenijo s svojega stališča po pravici za tem, da bi mogli uporabiti svojo konjenico na brezkončnih ogrskih ravninah. S tem nameravajo strašiti mirno prebivalstvo, preprečevati izobrazbo novih čet in njihov prevoz po železnici, končno bi pa Rusi tudi radi imeli, da bi bil del njihove armade brezplačno prehranjen.

Rusi bodo pa ta svoj načrt le težko izpeljali, ker imajo gozdni Karpate le kakih pet prelazov. Močne ruske čete že iz tega vzroka ne morejo napraviti poizkusa priti čez te prelaze, ker bi rabili za prehod najmanj šest dnevnih pohodov — najkrajši prehod čez Karpate je dolg 150 kilometrov — in bi na tem težavnem ozemlju nikakor ne mogli preskrbovati svojih čet z živcem.

Boji, o katerih poroča korespondenčni urad, so se vršili že na ogrskem ozemlju, seveda še v Karpatih. Kraj Körösmező leži ob železniški progi Marmaros-Sziget-Stanislaw v nižini med goro Csorna Klewa (1773 m) in Pietroszom (2022 m). Körösmező je oddaljen od galske meje kakih 10

LISTEK.

Vojne grozele.

Iz Bruslja preko Maubeuge v St. Quentin. — V francoskih vaseh. — Prehrana potrebna. — Mati.

Poročevalec »Berliner Tagblatta« poroča:

Bitke, ki so vihrale preko belgijskih in francoskih polj, ne puščajo za sabo krvnih sledi, marveč samo majhne hribčke. Te gričke bi človek primerjal s krtinami, ko bi ne stali na njih nizki križi.

Peljal sem se iz Bruslja v St. Quentin. Ko se je avtomobil reko Monsa blizl Maubeuge-u, je rastlo število porušenih hiš. Pri Nemy-ju je vse zapuščeno, in kakor hitro se pokažejo prvi maubeugeški lorti, postanejo očita vsa opustošenja vojne vihra. Odkrite strehe, razstreljeni zidovi, zdrobljena opeka, na vse to se je oko že navadilo. Komaj se še kdo prestraši. Radoveden stopi potnik h kakemu razstreljenemu zidovju. Nič ni ostalo celega, le lep, pisan vrč za vodo — v Limoges slikajo tako lep porcelan! — je ostal nepoškodovan v vseh teh razvalinah. Tu, krog Maubeuge-a ni franktirerjev. Tu vedo ljudje kaj je vojna, in Nemci, ki potuje z vojniki, vojnopoštnimi uradniki in sanitetnimi ko-

lonami, pozdravljajo ženske, otroci in starčki. Drugih ljudi skoro ni videti. Mladi in zreli francoski možje so oddli v vojno. Ako kdo še ni v letih, potem se gotovo vleče po bergljah. Ko te tako pozdravljajo, prijazno skoraj, na vsak način pa skozinsko ljudsko, ko pristopijo in ti na zemljevid pomagajo iskati pot, tedaj se ti ne zde sovražniki, marveč vojne žrvice. Nasproti onemu, ki zna z njimi govoriti, postanejo zaupni. Pripovedujejo, da so Francozi ob svojem prehodu plenili po hišah svojih so-deželanov in ravno tako so postopali Angleži nasproti najbližnjim orožnim prijateljem. V mnogih vaseh manjka sedaj tistih različnih malenkosti, ki so potrebne v kuhinji: Soli, sladkorja in posebno vžgalic. Ni mogoče napraviti ognja, treba je ostati brez pomoči v temi. Nobenega ognja za kuhanje in peko. Kaj pomaga, da še veliko kokoši in gosi leta po strnišču, da se na travnikih pase goveda. Po vaseh ni nikogar, ki bi uvedel in vodil vzajemno pomoč. Samo v mestih je za to poskrbljeno. Tako pripeljejo v Maubeuge-u vsake dni dve vola pred trdnjavska vrata. Dva česar vodi nož, nemški vojak stoji na straži. Vsak potreben dobi tu svoj delež, na katerega čakajo matere in dedje, čakajo, da poneso grizljive svojim otrokom in vnukom.

× × ×

Bojno polje pred maubeusko trdnjavo je že pospravljeno. Na enem lesenih križev visi konjska čelada, znamenje, da je tu nemški grob. Na drugem križu visi čepica in kaže, da so ondi pokopali Francoza. Sto in stokrat se je to ponavljalo. In vendar, ta pogled na najpriprostejše in najtišje grobišče vedno zopet spominja na to, da zadostuje le malo dni, da se pokrije tisočera smrt. Skoro se pozabi, da je tu topovska krogla razrila zemljo v obliki vulkanskega žrela, da so ondi šrapneli in granate trgli veje s starodavnih dreves. Te gole veje, razklana debela, vsa ta gola, ki spada v zimo ne pa v zgodnjo jesen, to daje bojnim poljem najžalostnejši izraz. In potem zopet in zopet krasna drevesa, ki so jih posekali prav pri tleh in vrgli čez cesto, da bi jo zaprli. Človeška telesa, ki so mrtva, se takoj pokopljejo; toda mrtva drevesa leže še tedne in morda mesece in leta v jerku kraj ceste.

Deželna cesta v Maubeuge je bila hitro očiščena zanj in ovir. Mreža bodeče žice, ki naj bi bila mučila in zadrževala nemške naskakovalce, je davno pohojena. Francoski branilci so v največji naglici pletli ovire, toda kakor nikjer, tako tudi tu niso dela dovršili. Nešteti kolobarji še neodvite bodeče žice leže po njivah v razorih ob cesti.

× × ×

Z nami se je peljala mati nekega poročnika v Guise. Dobila je bila obvestilo, da leži njen sin v lazaretu težko ranjen. Šla je ponj, da bi ga doma sama negovala in spravila zopet na noge. Ko je proti večeru dospela v bolnišnico, je zvedela, da je bil njen sin že pred dvanajstimi dnevi pokopan. Zvedela je še, da mu je strel v močgane prihranil vsak smrtni boj. Mati si je obrisala le nekaj solz iz oči. Ostala je močna. Potem smo sedli k večerji — vsi skupaj: vojnopoštni uradniki, bolniški strežniki, navadni vojaki. Žalujoča mati, ki je bila med nami, še vedno ni jokala. Le obe Francozinji, ki sta zvedeli njeno nesrečo, sta pretočile veliko veliko solz, medtem ko sta za deset oseb spekli ogromni jajčji kolač in nam nalili v čaše lepega, lahkega belega vina. Drugo jutro so bile njune oči še vedno rdeče zatekle in še vedno jima niso usahnile solje nad nesrečo nemške matere. Nemška dama je v lazaretu obiskala tovariša svojega sina. Bil je 25 let star in je imel vročico, ker so mu pred par dnevi odvzeli desno nogo. Na kolo-dvoru v St. Quentinu so hlabro ženo hitro spremili v vlak. Do zadnjega trenutka se je zdelo, da noče jokati, dokler se ne bo zaklenila v svojo osamelno izbo.

kilometrov. Ökörmezö leži v dolini reke Nagy Ag, ki se izliva v Tiso; od gališke meje je ta kraj oddaljen 20 km. Csontos in Fenyessölgy ležita ob železniški progi, ki vozi iz Ungvara čez prelaz Uzsok v gališko mesto Sambor. Csontos je oddaljen od gališke meje 30 km, Fenyessölgy pa 15 kilometrov. Rusi so tedaj poizkušali priti čez Karpate na več točkah med Uzsokom in Körösmezőm; zračna črta med tema dvema točkama je dolga okoli 150 km. Iz tega sledi, da ruski oddelki, če bi se jim tudi posrečilo priti čez Karpate, se ne bi mogli medsebojno podpirati in bi jih najbrže zadela ista usoda, kot jo je doživela timoška divizija na svojem pohodu v Šrem.

× × ×

Dunaj, 29. septembra. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se uradno poroča z dne 29. septembra opoldne: Z ozirom na novo vpeljane operacije zveznih nemških in avstro-ogrskih vojnih sil je na obeh straneh Visle v teku umikajoče gibanje sovražnika. Močna ruska kavalarija je bila od naše strani pri Bieczu razpršena. Severno od Visle so zvezne armade preganjale več sovražnih kavalerijskih divizij.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalni major.

× × ×

Poraz močnih ruskih kavalerijskih čet pri Bieczu se je izvršil na levem krilu glavne avstro-ogrške armade. Biecz leži okoli 40 km jugovzhodno od Tarnova. Očividno so skušale te ruske čete razrušiti važne točke na železniških progah, ki vodijo do naše armade. Ta naklep se jim je pa ponesrečil.

× × ×

BOŠNJAKI UJELI VIŠOKE RUSKE ČASTNIKE.

Budimpešta. Budimpeštanski listi poročajo, da je na severnem bojišču neki bosenski polk ujel tri visoke ruske častnike. Med njimi se nahaja tudi poveljnik nekega ruskega vojnega zbora.

× × ×

CESAR ZA BEGUNCE.

Dunaj, 30. septembra. Cesar je daroval po ministru Bilinskem beguncem iz Galicije in Bukovine ne glede na narodnost in vero 20.000 kron.

× × ×

ZAKAJ NE PRIDE V RUSIJO DO GENERALNEGA ŠTRAJKA.

Nemški listi pišejo, da nimajo ruski socialisti potrebnega denarja za generalni štrajk. Njihov denar da je naložen v Bruxelles, kjer ima sedež internacionala. Francoski in belgijski socialisti ga pa nočejo izplačati. Sicer pa ruski socialisti pričakujejo, da bo Rusija poražena in da bo ta poraz postavil Rusijo na bolj zdrave temelje.

Junaki s severa.

(Izvirno pismo našega vojnega poročevalca.)

26. septembra 1914.

Stotnik Hugo Kosch.

O odlikovanju stotnika Hugo Koscha od 51. pešpolka so časopisi že poročali. Zaslužil si je odlikovanje tako-le:

Bilo je 29. avgusta zjutraj, ko je stotnik Kosch dobil povelje, da s svojo stotnijo drži neko točko v daljši splošni brambni fronti. Bila je to višina pri triangulačnem znamenju južno od Brzuchowice. Levo in desno od njega so stale druge čete. Povelje njegovega divizijskega poveljnika se je glasilo: višino, ki je bila važna strategična točka na vsak način držati. Cel dan je divjala bitka in proti večeru je velika sovražna premoč ogroževala fronto in jo počasi potiskala nazaj. Splošni vrvež je v temi tudi del Koscheve stotnije potegnil za sabo, ne da bi bil stotnik mogel to pravočasno opaziti in preprečiti. Stotnik je ostal na postojanki z enim samim vojem. Zvest povelju je stotnik branil višino s samim tem vojem, in sicer celo noč do 6. zjutraj. Ob tem času je sovražnik podvojil svoje napade na Koscha, tako da je stal stotnik s svojim vojem proti 3 ruskim bataljonom. Tej premoči se seveda ni mogel več ustavljati ter se je pomaknil nazaj do južnega roba Brzuchowice. Tu je napel vse svoje sile, da je zbral krog sto razpršenih mož in se z njimi toliko časa držal na novi brambni postojanki, da so ga obkolili 4 ruski bataljoni. Kljub tej premoči se je neustrašenemu možu posrečilo s svojim oddelkom predreti sovražni obroč in zopet najti stik z divizijskim poveljstvom. Dobil je vojaški zaslužni križec.

Huzarski nadporočnik Henrik vitez pl. Henriquez

od 15. huzarskega polka je koncem avgusta začasa bojev na Ruskem Poljskem dobil nalog, da kot poveljnik obveščevalne patrle upostavi zvezo s sosednimi četami, ki se nahajajo v ljutem boju. To težavno nalogo, ki laiku seveda ni lahko

umljiva, je nadporočnik izvršil s priznanja vredno spretnostjo in osebnim pogumom. Nato je bil Henriquez prideljen neki stotniji kot obveščevalec za sosedne čete. Ta stotnija je imela ogromne izgube; padli so vsi častniki in močno razredčene vrste stotnije so se že pričele zgrinjati nazaj. Nadporočnik Henriquez je uvidel kritični trenutek, prevzel poveljstvo nad stotnijo, jo peljal v najljutejšem ognju naprej in tako rešil položaj. To je potrdil generalmajor pl. Schenk kot očividec. Henriquez je dobil vojaški zaslužni križec.

Višji štabni zdravnik I. razreda dr. Moric Szabo

je v bitki pri Tomaszowu vršil svojo službo v izredno težavnih razmerah, ker je imel na razpolago le malo zdravnikov in sanitetnega osoblja. Kljub temu mu je uspelo s svojimi nezadostnimi sredstvi zmagati ogromni naval ranjencev med bitko in po njej in tako na najpopularnejši način rešiti svojo plemenito nalogo.

Podmaršal Emerih Habfy

je v bitki pri Tomaszowu poveljeval eni diviziji in jo vodil z izredno sposobnostjo. Dva polka, torej polovica njegove divizije, sta imela do 40% izgub. Drugi dan je od zbornega poveljstva dobil nalog, da nadaljuje z ofenzivo. Radi velikih izgub te naloge ni bilo lahko izvesti in le osebnemu pogumu podmaršala Habfya je bilo zahvaliti, da je divizija znova začela z ofenzivo in tako bistveno pripomogla k splošnemu uspehu. Dobil je železno krono II. razreda.

Stotnik Hugo Fichtl in Milan Relics

od 25. pešpolka sta se izredno hrabro obnašala. Oba sta bila že ranjena, ko je polk prešel k naskoku. Kljub ranam sta se udeležila naskoka, kjer sta bila ponovno zadeta od šrapnelov. Še-le tedaj sta se dala odpraviti na obvezovališče.

Major Gustav vitez pl. Lindner

od 34. pešpolka se je 28. avgusta udeležil napada na višine severno od Tytina. Vodil je svoj bataljon k naskoku na veliko sovražno premoč, jo porazil in s tem odločil vspeh na tem bojišču. Ob tej priliki je vjel ruskega podpolkovnika, več častnikov in 200 vojakov.

Stotnik Karol Jović.

V istem boju dne 28. avgusta se 29. lovskemu bataljonu nikakor ni hotelo posrečiti, da bi močno utrjenega sovražnika prisilil k umikanju. Lastna artiljerija, sestojeca iz ene havbične in ene topniške baterije, ki je imela podpirati naskok tega bataljona, je bila s svojim ognjem očividno brez moči nasproti sovražniku. Obenem se je dognalo, da desno sovražnikovo krilo dobiva ojačenja in da preti nevarnost, da sovražnik bataljon obkoli. To je zapazil stotnik Karol Jović. V tem kritičnem trenutku se je sredi najhujšega pehotnega in artiljerijskega boja podal k svojemu bataljonskemu poveljniku in ga prosil za dovoljenje, da sme jezdit k naši artiljeriji, jo obvestiti o dohodu sovražnih ojačenj in ji tudi povedati, kje se nahaja sovražna artiljerija. Stotnik je namreč iz lastnega nagiba poizvedel postojanko sovražne artiljerije. Bataljonski poveljnik mu je dovolil to prošnjo; ker pa ni bilo na razpolago nobenega konja, mu je major odstopil svojega lastnega. V najhujšem ognju je stotnik dirjal k lastni artiljeriji in ji podal svoja obvestila. Vspeh se je takoj pokazal; naš artiljerijski ogenj je začel učinkovati, sovražna artiljerija je morala zapustiti svojo postojanko in sovražnim ojačenjem je bilo preprečeno poseči v boj. Ta boj se je odigral pri Vrhbanju, kota 292.

Stotnika Fran Glasz in Aleksander Schlesinger

od istega lovškega bataljona sta se 30. avgusta izredno izkazala. Prodirala sta z veliko pogumnostjo, toda sovražnik je dobil velika ojačenja in morala sta se začeti umikati. Umikanje se je vršilo med največjimi težavami in nevarnostmi. Stotnika sta dala nato zažgati del kraja Ivanow in v varstvu dvigajočega se dima sta se s svojimi ljudmi srečno rešila.

Polkovnik Ivan pl. Böring.

Pri Polichny je stal 23. avgusta v boju 76. pešpolk pod poveljstvom polkovnika Ivana pl. Böring, in sicer v skupini istotakod odlikovanega generala Scharitzerja. Ta skupina je imela nalogo kriti pomikanje zbora. V to svrhu je skupina zasedla važno točko in ostala v defenzivi. Ob ugodnem trenutku je polk prišel v ofenzivo in vršel sovražnika nazaj; toda imel je pri tem ogromne izgube. Padli so med drugimi trije štabni častniki. Polkovnik Böring je stoječ sredi bojne vrste sam vodil polk in navduševal moštvo k prodiranju. Dne 26. avgusta se je vršil pri Rudniku nočni boj. Polkovnik Böring je poveljeval dvema bataljonoma kot brigadni rezervi, kajti te čete so bile totalno izmučene. Sicer ni prišel več v boj, toda s svojo previdnostjo je vendar vspel, da je utrjenemu moštvu komaj 500 korakov pred sovražnikom zagotovil tako potrebni nočni počitek. Dne 28. avgusta se je zopet vršil nočni boj, in sicer pri Powlowu. Polk je služil čez dan

kot prednja četa in ob mraku je v boju se nahajajoča četa zasedla predstražne postojanke na neki višini severozapadno od Pawlowa. Četudi je polk v predidajočih bojih

Nemci prodirajo proti Njemenu.—Ruska trdnjava Ossowiec pred padcem.—Ruski vojni minister odstopil.

Po kratkem, za čete neobhodno potrebnem odmoru, je general Hindenburg pričel z ofenzivo, in sicer na ruskih tleh. Če pomislimo, kako daleč so bili Rusi prodrli v vzhodno Prusko, je naravnost čudno, da se je Nemcem v primeroma tako kratkem času ne samo posrečilo popolnoma očistiti svojo deželo Rusov, ampak celo prenesti boje na rusko ozemlje.

Med tem ko je nemška infanterija počivala, je kavalarija neprestano zasledovala poraženo rusko vilnsko armado in prodirala proti Bjelostoku, Vilni, Düneburgu in Rigi. Med temi kraji in nemškim ozemljem so velikanska močvirja, preko katerih vodi le malo cest. Ob važnejših cestah, ki vodijo čez ta močvirja, so pa Rusi tekoma let napravili še umetne ovire. Te so Lomža ob Narevi, Ossowiec ob Bobru, Olita ob Njemenu in Orany ob Merečanki, pritoku Njemenu. K tem pridela pa še trdnjavi Grodno in Kovno, ki sta moderno utrjeni.

Navedene utrjene točke so bile za poražene ruske armade velike vrednosti. Maloštevilni ostanki narevske armade so se mogli umakniti proti jugu, vilnska armada je pa posebno v Kovnu imela priliko, da se zopet pripravi za nadaljnj boje.

Nemške čete so obkolile Ossowiec in krogle iz težkih topov že padajo na trdnjavo, ki se ne bo mogla dolgo upirati. Ko pade Ossowiec, imajo Nemci pristo pot proti Bjelostoku. Tudi v guberniji Suwalki prodirajo nemške čete po uspehih, ki so jih dosegle pri Avgustovu in Marjampolu, proti reki Njemen, ob kateri ležita trdnjavi Kowno in Grodno.

Nemške čete popolnoma zaupajo v zmago in so polne navdušenja za svojega vojskovodjo generala Hindenburga, ki jih je doslej vodil od zmage do zmage. Neki Hindenburgov general je rekel svojim četam: »Dosedanje operacije so popolnoma rešene, niso pa še končane, neomajna sila jih mora privedi do brezobzirne ofenzive.«

× × ×

Frankfurt, 30. septembra. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Peterburga: Dne 28. septembra izdan komunike pravi: Nemci so začeli z obstreljevanjem trdnjave

Turki počejo v rusko armado.

Carigrad, 30. septembra. Uradna agentura poroča: Ruska vlada je hotela v nekaterih pokrajinah ob Črnem morju uvrstiti turške prostovoljce v armado. Turki so se tega obranili, zato je vlada dva notabla zaprla. Turško prebivalstvo je to postopanje zelo razburilo. Prebivalci Adžare so prijeli za orožje.

Turki opravčujejo zaprtje Dardanel.

Carigrad, 30. septembra. Turki naznajo poluradno, da so Dardanele zaprli z minami. Angleške in francoske bojne ladje da so nekač časa sem pri vходу v Dardanele križarile in trgovske ladje ustavljale. Vsako ladjo, ki je peljala v morsko sotesko ali pa prišla iz nje, so preiskali in pa mornarje izpraševali. To postopanje da ovira prosto plovo skozi sotesko. Zato se je vlada odločila in Dardanele zaprla. Dardanele ostanejo toliko časa zaprte, dokler se angleško-francoska mornarica ne odstrani in ne povrnejo normalne razmere.

Boji med Perzijci in Rusi.

Carigrad, 29. septembra. Perzijski rod Sumai je napadel ob ruski meji rusko pozicijo Sirdžik. Dva ruska častnika in 400 vojakov je bilo ubitih, štiri častniki in 40 vojakov pa ranjenih. — Ostanek ruskih čet je poblegnil.

Zveza med Švedijo in Nemčijo pretrgana.

Göteborg, 30. sept. Kabel med Švedsko in Nemčijo je pretrgan. Zveza z Dansko je še ohranjena.

Cuxten šari.

Sofija, 30. septembra. Vladni organ »Narodni Prava« se obrača proti predsedniku balkanskega komiteja, Buxtnu. Ta da je na svoji poti po Novi Bulgariji ljudstvu pripovedoval, da je Angleška z obnašanjem Bulgarske nezadovoljna in da hoče, da Bulgarija v korist trojnega sporazuma nevtiralnost opusti. List pravi, da je Buxten sam v Sofiji izjavil, da nima nobene

močno trpel in izgubil zlasti mnogo častnikov, se je polkovniku, ki je sam ležal v bojni vrsti, vendar posrečilo voditi polk k naskoku. Dobil je Leopoldov red.

× × ×

Ossowiec. Trdnjava se nasproti nemški artiljeriji drži.

Berolin, 30. septembra. Veliki vojni stan poroča z dne 29. septembra zvečer: Na vzhodu so se ruski napadi čez Njemen proti guberniji Suwalki ponesrečili. Proti trdnjavi Ossowiec je stopila včeraj v boj težka artiljerija.

× × ×

DEMISIJA RUSKEGA VOJNEGA MINISTRA.

Stockholm. Ruski vojni minister Suhomlinov je demisioniral. Kot njegova naslednika se imenujeta general Kuropatkin in general Linevič. Suhomlinov je imenovan za guvernerja na Kavkazu.

× × ×

NAŠI VJETNIKI V RUSIJO.

Rim. Kakor se izve iz Peterburga, ne bodo avstro-ogrške vjetnike pošiljali v Sibirijo, ampak v Minsk in Smolensk.

× × ×

V NEMŠKEM VOJNEM VJETNIŠTVU 1920 RUSKIH ČASTNIKOV, MED NJIMI 18 GENERALOV.

Berolin, 30. septembra. (Kor. urad.) »Nationalzeitung« poroča, da je bilo 25. t. m. v nemškem vojnem vjetništvu 1920 ruskih častnikov, med njimi 18 generalov.

× × ×

RUSKA VARŮNOST.

Kodanj, 29. septembra. Ruski naučni minister je odredil, da se zapro vse ruske šole za nedoločen čas. S tem bodo Rusi prihranili 210 milijonov.

× × ×

STROGI RUSKI UKAZI.

Berolin, 30. septembra. »Vossische Zeitung« poroča iz Peterburga: Poveljnik trdnjave Kronstadt je dal guvernerjem mest: Kronstadt, Peterburg in Wiberg ukaze, naj vsi Avstrijci in Nemci ozemlje teh trdnjav zapuste, drugače bodo ravnali z njimi kot s špioni. Raba nemškega jezika je tod prepovedana.

uradne misije. Nastane vprašanje, kdaj je resnico govoril.

Praske na meji Afganistana.

Carigrad, 30. sept. Semkaj došli perzijski listi potrjujejo vest o praski pri predoru na rusko afganistanski meji. Rusi so že več let na skrivaj zidali predor, ki naj bi vezal obmejno mesto Kušk s Hratom. Guverner v Heratu je bil obveščen s tem in emir je ukazal predor podreti. Kakor pravijo, je našlo v predoru konec 2000 Rusov in več drugih delavcev.

Vojska nemških križark proti angleškim ladjam.

Berolin, 28. septembra. Angleški listi tožijo, da nemška križarka »Dresden« angleški trgovini v Južni Ameriki zelo škoduje. Nič manj kakor osem angleških križark lovi ob južnoamerikanskem obrežju nemške križarke: »Dresden«, »Karlsruhe« in »Bremen«. »Daily Telegraph« opozarja, da je meseca avgusta izvoz iz Združenih držav padel na 463 milijonov mark in znaša v primeri z mesecem avgustom lanskega leta primanjkljaj 325 milijonov mark. Samo bombaža se je za 100 milijonov mark manj izvozilo.

Tudi Kemp se noče z Nemci vojskovati.

Rotterdam, 29. septembra. Tudi burski poveljnik Kemp je odstopil kot poveljnik v južnoafriškani armadi. Predsedoval je shodu v Lichtenburgu (Transvaal), na katerem sta govorila Beyers in De Wet. Beyers je prečital pismo, s katerim je prosil za odstop. Ko je pa hotel neki Bur razviti staro zastavo proste Oranje-države, je to prepovedal, čemur se ni čuditi, ker je Beyers prepričan o potrebi, da je južna Afrika združena.

Hudi orkan na severu.

Göteborg, 30. sept. V Malö je divjal hud orkan, ki je napravil ogromno škodo. Voda stoji silno visoko.

Izjalovljen poiskus Francozov obkoliti nemško desno krilo. — Francosko desno krilo se umakne do črte Toul-Nancy. — Avstrijski topovi pred Verdunom. — Nemški težki topovi obstreljujejo Antwerpen. — Nemci vkorakali v Mecheln.

Francoski vrhovni poveljnik Joffre je videl, da je sedanji položaj francoske armade, ki se je s svojim desnim krilom opirala na črto Verdun—Toul, nevzdržljiv, odkar so si bavarske čete z osvojitvijo forta Camp des Romains izvojevale prehod čez reko Maas in s tem ustvarile položaj, da lahko pridejo za hrbet francoske armade. V pariških listih naznanja sedaj general Joffre, da je za Francoze najvažnejše, da drže Pompey—Massiv. Pompey—Massiv tvori z Nancyjem in Toulom trdnjavski trikot in bo francoskemu desnemu krilu nudil novo oporišče. S tem, da sedaj govore o velikem pomenu trdnjave Pompey—Massiv, hočejo pripraviti Francoze na padec forta Camp des Romains, katerega so dosedaj zamočali.

Francoski načrt bi bil sedaj ta, da umaknejo svoje desno krilo toliko nazaj, da ne bo več izpostavljeno nevarnosti, da ga obkoli bavarska armada, ki prodira čez reko Maas pri St. Mihielu. To krilo bi naslonili na trdnjavsko črto Toul—Nancy, med tem pa z vsemi silami pritiskali s svojim levim krilom na nemško desno krilo.

Nemci so zopet pričeli obstreljevati Reims. Glavne akcije se vrše tedaj na obeh krilih. Na zahodnem krilu zavzemata obe armadi proti ostali bojni črti pravokotno stališče. Tu pričakujejo, da se bo odločitev z neprimerno hudimi in trdovratnimi boji izvojevala. Francozi poizkušajo na vsak način obkoliti nemško desno krilo. Vsled velike važnosti teh bojov sta obe armadi dobili velikansko pomoč. Sedaj je odločitve kmalu pričakovati.

× × ×

POLOŽAJ NA FRANCOSEKEM BOJIŠČU.

Berolin, 30. septembra. Veliki vojni stan poroča z dne 29. septembra zvečer: Na desnem armadnem krilu na Francoskem so se vršili danes boji, ki dozdej še niso odločeni. Na fronti med rekama Oise in Maas je vladal v splošnem mir.

Armade, ki stoje v napadalni črti proti fortom ob reki Maas, so ponovno odbile francoske sunke iz Verduna in Toula.

× × ×

NEMŠKI NAPADI V FRANCIJI.

London. Poročevalec »Daily Maila« poroča iz Amiensa: Nemci z neverjetno hrabrostjo prodirajo s svojimi avtomobili v sovražnikove pozicije, režejo žične ograje, uničujejo mostove in pokvarjajo železniške proge. Francozom je bramba zelo težavna.

HUDI BOJI.

Frankobrod, 30. septembra. V bitki ob Aisni so bili posamezni kraji en dan napadeni po dvanajstkrat in še več. Za vsako ped zemljo so se vršili hudi boji. Veliko vasi je popolnoma porušenih. Ozemlje med Aisno in Oise je uničeno.

100.000 FRANCOZOV RANJENIH.

Rim, 30. septembra. »Giornale d'Italia« je izvedel iz Bourdeauxa, da je bilo v bitki ob Aisni ranjenih 100.000 Francozov, za katere je bilo pripravljenih 170 vlakov.

LEPO VREME NA FRANCOSEKEM.

Berolin, 29. septembra. S francoskega bojišča so došla poročila, da je po dvatedenskem dežju nastalo sedaj lepo vreme.

× × ×

42 cm TOPOVI PRED VERDUNOM.

Frankobrod, 30. septembra. Poročila iz Londona priznavajo, da so 42 cm topovi že postavljeni pred Verdunom in da se je oblegovalna armada strnila v ožjem krogu okoli trdnjave.

Budimpešta, 29. septembra. Vojni poročevalec »Pesti Hirlap« poroča, da je bil v bojni črti pri Verdunu in da je tam videl tudi avstrijske motorne baterije, ki so obstreljevale trdnjavo.

× × ×

UMETNOST ARMADO SKRITI.

»Corriere della Sera« objavlja poročilo nekega francoskega častnika, ki služi v armadi.

»Priznati se mora, da vodstva nemške armade v umetnosti skriti armado, ne prekosi nihče: taktika, ki se ne sme omalovaževati in ki se s tisto natančnostjo izvaja, ki je Nemcem v vsem lastna. Vse vidijo, ne da bi sami se da-

li videti. Nemška kavalerija učinkuje nevidna ob mali daljavi, pehota se pa na nekaj tisoč metrov ne vidi. S svojimi strojnimi puškami izborni meri. Zavarovana je v svojih strelnih jarkih, v njih se lahko kreta in je ni mogoče videti. Grmovje, veje dreves, vse izrabi, da se skrije; njihova uniforma se združuje s sivostjo zemlje, kar tvori neizogibno tajno nevarnost za sovražnika. Francoski vojaki zaslede končno kak strelni jarek, vidijo nekaj sovražnikov, ki navidezno beže, a to je le zvijača; ker v tem strelnem jarku je le nekaj vojakov skritih za to, da naše izvabijo; zadaj je pa skrita pehota s svojimi strašnimi strojnimi puškami.

× × ×

IZ KRVAVE BITKE V FRANCIJI.

Boj na življenje in smrt.

Neki enoletni prostovoljec opisuje zelo zanimivo neki boj na zahodni fronti.

Naš polk se nenadoma oživi. Naprej! Komaj zapustimo gozd že sikačo med nas kroglice z nasprotnega griča. Leteli smo, da pridemo do potoka, ki je tekel v globini. Prekoračimo ga puške visoko držč, ker nam je na nekaterih krajih voda do prsi segala. Zdaj smo morali lezti po griču kvišku. Sovražnikove granate so zadevale ves prostor, ki smo ga morali prekoračiti. Končno smo prišli do konca gozda, ki krasi višino. Tu smo bili popolnoma kriti. Ležali smo v črti; glave smo tiščali kolikor mogoče k tlom. Kroglice so tako gosto švigale, kakor pada žito iz stroja. Francoska pehota je zapustila rob gozda in si je za obrambo izbrala bližnjo višino. Na gozdni rob je začela zdaj streljati artiljerija, ki ga je v popolnem pomenu besede razstrelila. Najdebelejša drevesa so bila v sredi preklana in izravana. Neka granata pade tri korake od mene v strelni jarek, v katerem smo na gosto skupaj ležali. Moj tovariš na levi je zadet po kroglici na glavo; dvigniti hoče roko, a mu omahne; drugi tovariš poleg mene je zadet na zgornjem delu roke; kriči, z vrvico mu stisnem roko nad ramo, da ni umrl, ker bi bil sicer izkrvavel. Zlezem k stotniku, da ga vprašam, kaj naj storimo; če ostanemo tu smo vsi mrtvi. Stotnik me pošlje k poveljniku bataljona. Poročam naj mu, da če artiljerije ne dobimo, je cel bataljon izgubljen. Hitim navzdol; od vseh strani dežujejo kroglice in padajo granate ob moji desnici in ob levici. Končno ga dobim in mu javim, da so že 4 častniki mrtvi in da bo cel bataljon uničen, če artiljerije ne dobimo. »Ne dobimo nobene artiljerije, vrnite se v božjem imenu nazaj.« V obeh so mu stale solze. Lezem zopet nazaj in pridem, ravno, ko daje stotnik povelje, naj prodiramo. Javljam mu bataljonsko opelje. Umaknemo se čez dolino na grič, s katerega smo prišli. Ustavimo se ob cesti, ki vodi ob višini. Tu hočemo ostati — oddaljenost od sovražnika 800 korakov.

Kar prijezdi neki pruski častnik na konju, ki je pokrit s penami: »Gospod tovariš, pruski bratje na desnici izkrevave, če Bavarci ne vzdržijo.« Ne vidimo nobenega majorja. Stotnik ukaže bataljonu: »Naprej! Marš!« Boben ropota, naprej gremo po gor v svoj grob.

Ko pridemo do gozdnega roba, pride končno pomoč. Ravno namerava neka francoska brigada naš bataljon napasti, kar napade njeno levo krilo 20. polk. Oddahnemo se, rešeni smo mi in Prusi. Ostanemo še na robu gozda, dokler ni napočil večer. Na to nosimo nam drage mrtvece iz gozda.

Naša oba poročnika, eden je bil aktivni, drugi rezervni, poročnika, ki sta se neposredno pred vojsko poročila, nesejo mimo nas. Nemo stojimo odkriti. Jokamo in plakamo kakor mali otroci.

× × ×

FRANCOZI IZPUSTILI GROFA KAROLYJA.

Budimpešta, 29. septembra (Ogrski brzojavni urad.) Francozi so izpustili grofa Mihaela Karolyja, ki je bil v Bordeauxu interniran. Karoly je odpotoval v Madrid, odkoder se misli vrniti domov.

× × ×

ZLOČINCI BRANJO FRANCIJO.

Francoska vlada je pomilostila vse zločince, ki so do enega leta bili obsojeni ne glede na to, zakaj da so bili obsojeni, če vstopijo v narodno brambo. Če pomislimo, kaj vse na Francoskem kaznujejo z zaporom do enega leta, si lahko predstavljamo, kakšna da je francoska narodna obramba. Tudi druge države pomilostujejo obsojence, a modro med njimi zbirajo, Francija pa pomilosti brez izbire tudi najpoglejše zločince.

× × ×

ANGLEŠKI VOJAŠKI STROKOVNJAK O POLOŽAJU ANGLIJE.

Berolin. Vojaški strokovnjak »Timesa« pravi, da je potrebno za boj z modernim topništvom najmanj 18 mesecev izobrazbe. Zaradi tega, in zaradi velikega pomanjkanja častnikov je položaj Anglije v sedanji vojni silno težak.

»Times« pišejo. Že zdaj se kaže, da je za novo armado premalo častnikov. Morebiti je zato boljše, da vzdržujemo na fronti 8 divizij, ki so dobro izurjene in oborožene in ki jih vodijo dobri častniki, kakor pa 25 armadnih zborov, o katerih Churchill govori. Dozdej se je angleška armada prav dobro izkazala ne po kvantiteti, pač pa po kvaliteti. Priznati se pa tudi mora, da se vojske udeležujejo cel narodi in da je tudi od števila veliko odvisno. Gre za vprašanje, ki se ne reši lahko.

LONDON V NEVARNOSTI, DA GA NEMCI IZ ZEPPELINOVH ZRAKOPLOVOV BOMBARDIRAJO.

Berolin, 30. sept. »Berliner Tageblatt« poroča iz Haaga: Londonska vojaška oblast je pozvala v London iz Antwerpna nekega odličnega belgijskega aviatika, da instruiira angleške zrakoplovce. Antwerpenski aviatik je izjavil, da ima malo upanja, da bi bilo mogoče London obvarovati pred obstreljevanjem z bombami iz Zeppelinovih zrakoplovov. Proti Zeppelinovim zrakoplovom ni nobenih gotovih obrambnih sredstev.

ANGLEŠKO OBOROŽEVANJE.

London, 30. sept. (Kor. urad čez Berolin). Angleški minister predsednik

Cesarska hiša v vojski.

Nadvojvoda Friderik ima višje poveljstvo nad vso armado; z njim si deli to važno mesto prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef. Nadvojvoda Jožef Ferdinand poveljuje svojemu zboru, nadvojvoda Peter Ferdinand pa svoji diviziji v armadi Auffenberga. — Nadvojvoda Leopold Salvator opravlja funkcije generala nadzornika artiljerije; udeležil se je že več bojov. Nadvojvoda Karl Albreht je pridružen štabu neke kavalerijske divizije, ki je stala že večkrat v boju. Nadvojvoda Jožef, poveljnik ene divizije, je bil tudi že večkrat v ognju. Kot pospeševatelja sanitetne službe se pa imenujeta v prvi vrsti: generalni nadzornik prostovoljne sanitetne službe nadvojvoda Franc Salvator in pa nadvojvoda Evgen. 19letni nadvojvoda Maksimilijan pripada armadi kot praporščak in se vadi v vojaški službi. Nadvojvodinje pa pomagajo zelo požrtvovalno pri skrbi ranjencev.

Nemci posilanci iz Češkega zborujejo.

Praga, 30. sept. Včeraj so zborovali v Pragi nemški državni poslanci s Češkega. Predsedoval je bivši minister dr. Schreiner. Poslala se je udanostna adresa cesarju in pozdrav obema armadama. Sklenil se je poziv na vlado naj ukrene vse potrebno proti grozeči druginji in naj da delavstvu primerne dela.

Bolgarija molči.

Sofija, 30. septembra. Oficijozen list »Narodni Prava« piše: Začetek konca se bliža in obračuni ne bodo pustili dolgo nase čakati. Bolgarija se nima bati, da bi pri tem sporu izgubila kaj ozemlja. Njena nevtralnost gre samo za tem, da ohrani meje, ki jih je imela začetkom vojske. Nedomaknjena armada je najboljši porok za bodočnost Bolgarije.

Boji v Airiki.

London, 30. septembra. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča, da so bili 28. t. m. v zalivu Lüderitz živahni boji med Angleži in Nemci. Nemci so imeli 5 mrtvih in 2 ranjena, Angleži pa 3 mrtve in 4 ranjene. (Zaliv Lüderitz je ob zahodni afriški obali.)

Kabel med Ameriko in Avstralijo pretrgan.

Iz New-Yorka se poroča, da je kabel med Združenimi državami in Av-

Asquith je v Dublinu govoril: »Upam, da se danes, 29. t. m., izkrca v Marseillu prvi indijski kontingent. V Veliki Britaniji je pohitelo 500.000 mož pod orožje.

TROJNEMU SPORAZUMU MANJKA ČET.

Rim, 30. septembra. Angleška na obupen način skuša pogovoriti Italijo, da bi prisločila na pomoč trojnemu sporazumu. Pri tem je pa londonskim listom všlo priznanje, da rabi trojni sporazum za zmago deset italijanskih armadnih zborov.

Položaj v Belgiji.

Berolin, 30. septembra. Veliki vojni stan poroča z dne 29. septembra zvečer: Včeraj je oblegovalna artiljerija začela oženj proti enemu delu fortov pred Antwerpnom. Izpad belgijskih čet na obkoljevalno črto je bil odbit.

Amsterdam, 30. septembra. (K. u.) »Telegraaf« poroča iz Antwerpna z dne 28. septembra: Nemške čete so začele popoldne obstreljevati sledeče forte: Wälhern, Sanct Katarina in Waver.

× × ×

Bruselj, 30. septembra. Wolffov ur. poroča: Po neki uradni belgijski noti posnemamo, da so Nemci ponoči vkorakali v Meheln. Nemška artiljerija je v bojih pri Mehelnu dobila ukaz, naj ne strelja na mesto, da se katedrala ne poškoduje. Belgijci sami so pa metali s forta Wälhern severno od mesta velike granate na Nemce, ki so mesto zasedli.

Poskušano uropanje belgijskega kralja.

Šofer hotel kralja zapeljati med nemške čete. — Kralj ustrelil svojega šoferja.

Berolin, 28. septembra. Po nemških listih kroži sledeči dramatični dogodek. Kakor poročajo francoski listi, je belgijski kralj pred nekaj dnevi na avtomobilu nadzoroval utrbe v okolici Antwerpna. Kralj je opazil, da se je šofer približeval črti, ki so jo zasedli Nemci. Kralj Albert mu je ukazal, naj ustavi, toda šofer je še z večjo brzino začel voziti proti Nemcem. Kralj potegne revolver in — šofer je mrtev.

stralijo prekinjen. Sodi se, da je nemška križarka »Nürnberg« kabeljno motitev povzročila.

Razna poročila.

PREKINJEN IZVOZ ŽITA IZ RUMUNIJE.

Bukarešt, 30. septembra. (Kor. urad.) »Agence telegraphique Roumaine« poroča, da izvoz žita in moke iz Rumunije ni bil prepovedan, vendar pa prekinjen, ker je bilo nemogoče veliko množino vagonov, ki so bili namenjeni v Avstro-Ogrsko in Nemčijo, odposlati naprej.

NOVA BOLNIŠNICA ZA RANJENCE NA DUNAJU.

Dunaj, 30. septembra. (Kor. urad.) Včeraj je bila v navzočnosti nadvojvode Leopold Salvatorja in njegove soproge otvorjena v nadvojvodovi palači bolnišnica za ranjence, katero so opremili petrolejski industriji.

ZASLEDOVAN NIZOZEMSKI LIST.

Berolin, 30. septembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča iz Amsterdama: Proti tukajšnjemu listu »Telegraf« se je v smislu člena 100 nizozemske kazenske postave, ki obsega določila o ogroženosti nevtralnosti, uvedlo kazensko postopanje, ker je list 23. septembra objavil risarjijo, ki v Nemcem sovražnem smislu predstavlja razrušitev katedrale v Reimsu.

RUSKE IZMIŠLJOTINE.

Sofija, 30. septembra. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: List »Ruskoje Slovo« trdi, da je obiskal novoimenovani bolgarski vojni minister general Fičev ruskega poslanika Savinskega in mu izjavil, da bi nikdar sovražne akcije proti Rusiji ali Srbiji ne dopustil. — Nasproti temu poročilu se naglašja, da je general Fičev, ki je šele 14 dni minister, 29. septembra prvič kot vojni minister videl ruskega zastopnika.

ITALIJA V ALBANIJI NE BO POSREDOVALA.

Rim, 30. sept. (Kor. urad.) »Tribuna« piše: Zadnja poročila, osobito poročilo, da se je albanska krona ponudila princu Burhanu Eddinu, je povzročilo govorice, da najbrže Italija v Albaniji nastopi. Te govorice niso utemeljene.

ITALIJA IN AVSTRIJA POSTOPATE V ALBANIJI SOLIDARNO.

Rimska »Tribuna« poroča, da ste Italija in Avstrija pozvali svoja konzula iz Drača. Obe vladati sta se dogovorili, da ne priznata vlade, ki so jo vstali postavili. Sodi se, da se vrne Essad paša kmalu v Albanijo in da prevzame vlado.

AMERIKANSKA SODBA O UNIČENJU TREH ANGLEŠKIH KRIŽARK.

London, 30. septembra. (Kor. urad čez Berolin.) Herman Ridder piše dne 24. sept. v »New Yorker Staatsanzeiger«: Uničenje treh angleških križark dokazuje, da je prišla Nemčija svojega nespravljenega sovražnika spoznavati. Operacije nemških podmorskih čolnov bodo odprle angleškemu ljudstvu oči, da vojska ni zgolj trgovinsko podjetje, ki naj Nemčijo uniči zato, da se angleški mošnjički napolnijo. Od zdaj naprej je le en sovražnik: nespravljen odločena Anglija, ki trgovsko računa. Proti njemu bo nemški napad naperjen. Ena luknja je že prebita. Pogibel angleških križark je le začetek konca. S tem, da namerava Anglija nemško trgovino in nemško kulturo v Evropi in na celim svetu uničiti, si je sama sebi smrtni udarec zadala.

IZGNAN ANTIMILITARIST.

Kristjanja, 30. sept. Danski časnik Kruse je zaradi antimilitaristične agitacije izgnan iz norveške.

50 LETNICA INTERNACIONALE.

28. septembra je minulo 50 let, ko se je ustanovila mednarodna (socialno-demokratska) internacionala.

Nemška križarka Emden pod Pondicheryjem.

London, 30. septembra. (Kor. urad čez Berolin.) »Morningpost« poroča iz Kalkute: Nemška križarka »Emden« je v četrtek zjutraj blizu Pondicherryja izkrcala vojake, pozneje je izginila.

× × ×

Pondicherry leži v Sprednji Indiji in je važno pomorsko mesto, ki je veže z ostalo Indijo važna železnica. Pondicherry je v francoski posesti. Zanimivo je, da Angleži poročajo, da je nemška križarka nato zopet izginila. Angleži ladjo »Emden« z vso silo zasledujejo, a do zdaj je še niso vjeli; dela jim ogromno škodo ravno na tistem Indijskem oceanu, ob katerem leži Indija, glavni vrelc angleškega bogastva.

Japonska se hoče do sibirske meje razširiti.

Iz Stockholma se poroča: V Peterburgu provzroča skrb in strah okolnost, da se hoče Japonska do sibirske meje razširiti; Japonci so že ustanovili svoj konzulat v Aihunu ob desnem bregu reke Amur in v Hallerju, ki leži v notranji Bargi. Ruski narodni krogi vedno glasneje tožijo, da hoče Japonska svoje zvezno razmerje v vojski izrabiti za to, da odvrne popolnoma pozornost Rusije od Vzhodne Azije in da se pomakne do ruske sibirske meje naprej. Rusija mora biti pozorna, ker je Japonska Rusiji kot prijateljica nevarnejša, kakor če bi nastopila kot sovražnica.

Angleško-francoske čete udre v Kamerun.

Čez Berolin se iz Pariza poroča 28. t. m.: Francosko-angleška ekspedicija, ki so jo spremljale angleške in francoske vojne ladje, med njimi angleška križarka »Cumberland« in francoska križarka »Bruix«, je izkrcala vojake v Kamerunu. Duala se je brez boja zasedla. Wolffov urad dostavlja poročilo: Naprej se je vedelo, da v naših kolonijah ne bo mogoče proti premočnim sovražnim silam držati odprtih pristaniških mest.

Slab položaj francoskega vojnega brodogradila na Adriji.

»Giornale d' Italia« opisuje položaj francoskega vojnega brodogradila na Adriji takole: Brodograd je popolnoma nesposoben, da bi Kotoru kakorkoli škodovalo. Če bi hoteli Francozi s silo pospešiti napad na Kotsorsko Boko, bi morali vsaj nekaj ladij žrtvovati, kar pa Francozom niti na misel ne pride. Preostalo jim je zato le, da so bombardirali avstrijske opazovalne postaje pri Punti d' Ostro in na Visu. Položaj francoskega vojnega brodogradila je tudi zato slab, ker ni blizu postaje za preživetje in mora za to od časa do časa morje pri Kotoru zapustiti, da se z živili preskrbi. Če bi pa pri Kotoru pustili le del francoskega brodogradila, bi bile ostale ladje vedno izpostavljene napadam avstrijske vojne mornarice. »Giornale d' Italia« izjavlja, da so glede na te težkoče francoski pomorski častniki zelo slabe volje.

FRANCOSKI »PLEN« PRI PELAGOZI.

Poročalo se je, da je francosko brodogradje pri pelagoškem svetilniku poleg drugih stvari zaplenilo tudi perlo čuvaja svetilnika. Dalmatinski listi poročajo, da so izkrcani francoski mornarji

zaplenili čuvajevo perilo in spodnje hlače, 2 stari in 30 mladih kokoši, dva goloba, 1 kozo, pol hektolitra vina in — enega kanarčka.

Kolera.

KOLERA NA DUNAJU.

Dunaj, 30. sept. (Kor. urad) Zdravstveni oddelek notranjega ministrstva obvešča: 29. t. m. se je bakteriološko dognal en slučaj kolere na Dunaju in eden v Velikem Steurovicu, okraj Gostopeč (Auspitz) na Moravskem. Obe osebi sta s severnega bojišča.

KOLERA NA OGRSKEM.

Budimpešta, 30. septembra. Notranje ministrstvo poroča, da se je do zdaj v mestu in na deželi konstatiralo 22 slučajev kolere.

Armado povelje nadvojvoda Friderika o položaju.

Dunaj, 30. septembra. (Kor. urad.) Uradno se poroča: C. in kr. vrhovno armado poveljstvo je izdalo sledeče armado povelje:

Naš in zvezne nemške armade položaj je ugoden. Ruska ofenziva v Galiciji je na tem, da se prične umikati. Skupno z nemškimi četami bomo sovražnika, ki je bil poražen pri Krasniku, Zamoscu, Instenburgu in Tannenburgu, zopet premagali in uničili.

Proti Francoski prodira nemška glavna moč neprestano daleč v sovražno ozemlje. Nova, velika zmaga se ondi pričakuje.

Na balkanskem bojišču se tudi bojujemo v sovražnikovi deželi. Odpor Srbov ponehuje. Notranja nezadovoljnost, vstaje, beda in lakota ogrožujejo našega sovražnika za hrbtom, med tem ko sta monarhija in nemška država edini in polni zaupanja.

Nam zločinsko vsiljeno vojsko bomo izvojevali do zmagovalnega konca.

To je resnica o položaju, ki naj se razglasi vsem častnikom, moštvo naj se pa to razloži v njihovem materinem jeziku. — Nadvojvoda Friderik, general infanterije.

Novice s srbskih bojišč.

V Sremu ni nobenega srbskega vojaka. Samo kak komitaš, katerega najdejo naše straže v kakšni duplini ali koruzi, nam govori o kratkotrajnem gospodstvu Srbov na hrvatskih tleh. V Zemunu je poškodovanih na donavskem obrežju nekoliko hiš, nekaj je pretrpel tudi Hunjádjev spomenik.

Na belgrajski strani izgleda vse zelo žalostno. Kalimegdan je kup kamenja; Karagiorgjev spomenik na Kalimegdanu, ki je bil nedavno ob navzočnosti cele rodbine Karagiorgjevičev in raznih srboflov odkrit, se sedaj le spominja... Ni ga... Dragoceni marmor je izpremenjen v prah. V dveh dneh je prenehalo srbsko »gospodstvo« na naših tleh. Končalo se je žalostno in princ Jurij je bežal, kolikor so ga noge nesle, po glavni ulici zemunski dalje preko Save...

VELIKE SRBSKE IZGUBE.

»Utro« priobčuje vest, da so Srbi v zadnjem tednu imeli velike izgube: 6000 mrtvih in 18.000 ranjenih.

POVELJNIK BREZ ČET.

Sofijski Kombani se 16. t. m. iz Niša poroča: Odstavljen je poveljnik timoške divizije general Kondić, ker je njegova divizija popolnoma uničena.

V ZNAMENJE PRIZNANJA HRVATOM.

Zaradi hrabrega nastopa varaždinskega 16. pešpolka na bojišču v Srbiji se bo skoro torpedni rušilec najnovejšega sistema imenoval »Varasdin« (»Varaždinec«).

NAŠI AEROPLANI NAD CETINJEM.

Zader. »Hrvatska Krupa« poroča, da je bilo v zadnjem času vrženih na Cetinje iz naših aeroplanov več bomb. O uspehu še ni nič znanega.

IZDAJATELJ SRBSKEGA LISTA »POLITIKA« RIBNIČAR PADEL.

Iz Sofije poročajo: Zagrižen nasprotnik Avstro-Ogrske, izdajatelj srbskega lista »Politika« Ribnikar, eden od največjih razširjevalcev proavstrijske politike, padel je v bojih pri Mitrovici.

Oče padlega izdajatelja belgrajske »Politike« je bil rodom Slovenec, doma nekje blizu Kranja ter je bil zdravnik. Kot tak se je preselil v Belgrad.

GRŠKI VOJAKI V SRBIJI.

Sofijsko »Utro« poroča, da so Grki na željo srbske vlade zasedli mesto Dojcan in okolice, ki leži ob srbsko-grški meji. Bolgarsko prebivalstvo je v okupiranem ozemlju od Grkov veliko pretrpelo.

SRBI HOČEJO Z ALBANCI SKLENITI MIR.

Iz Bukarešte se poroča, da je izšel 25. septembra s podpisom ministrskega predsednika Nikole Pašića razglas, ki tištim Albancem, ki so se uprli, zagotavlja svojo dobrohotnost in jim ponuja desnico k miru. V Bukareštu je ta razglas povzročil veliko pozornost, ker sklepajo iz njega, da se nahaja Srbija v slabem položaju, ker napadi primeroma maloštevilnih albanskih vstajev tako učinkujejo, da hoče z njimi za vsako ceno skleniti mir.

Ruski vojni minister general Suchomlinov, ki je odstopil.

»Ilustrirani Glasnik«, št. 5., prinaša sledečo listnico:

Zadnji čas nam je došlo več naročil brez podpisa, oziroma z nečitljivim podpisom, kar povzroča nepotrebne poznejše reklamacije. Gg. naročnike prosimo, da naročilnice pravilno in čitljivo podpišejo ter navedejo tudi kraj, oziroma pošto, kajti lista brez naslova ne moremo oddati na pošto.

Ker je večina naročnikov naročnino že poravnala, bomo priložili položnice (čeke) šele v decembru za naročnino za leto 1915. One naročnike pa, ki naročnino za september, oktober, november, december še niso poravnali, prosimo, da nemudoma store, sicer jim bomo list ustavili.

Zaenkrat se je treba poslužiti denarne nakaznice.

Druge, tretje in četrte številke imamo še par sto izvodov. Komur je na tem ležeče, da dobi tudi te številke, naj se pozuri in naj list čimprej naroči.

Oktober meseca bomo brezplačno priložili stalnim naročnikom, ki so naročnino že poravnali, pregleden zemljevid evropskega ozemlja, s katerim bodo vedno v stanu zasledovati vse važnejše vojne dogodke. Zemljevid bo zavzemal velikost 56x46 cm in ga bomo v svrhu boljše preglednosti izvršili v barvah. Zemljevid bo marsikateremu ne le za časa vojske dobrodošel, temveč mu bode tudi pozneje vedno poučen tovariš.

»Ilustrirani Glasnik« mora biti najpopularnejši slovenski ilustriran list, čemur odgovarja tudi vsebina, slike, oblika in cena!

Kakor hitro se poleže bojni metež, bomo izdelovali klišeje tudi doma, tako da bo cenj. občinstvo o vseh dogodkih tudi s prvimi slikami postreženo. — Z lastnim reprodukcijskim zavodom razpolaga celo malo nemških listov. Da pa ta naš načrt kar najdovršeneje izvršimo, treba naročnikov. Čim več naročnikov, tem boljši bo list! Zatorej: Podvžite se in pridobite nam novih naročnikov! Pravilni naslov je: »Ilustrirani Glasnik«, Ljubljana, Katoliška tiskarna.

Ljubljanske novice.

Ij Naši ranjenci. V »Mladiko« in licej so pripeljali te dni naslednje ranjence, in sicer 17. pešpolka: Smit Fr., Seršen Josip, Rigler Anton, Starman Jurij, Spilek Franc, Oven Matija, Zupančič Anton, Simonič Josip. — Od 97. pešpolka: Crubisa Josip, Požar Anton, Cuzrit Anton, Covlevich Anton, Furlan Anton, Lorenzon Janez, Podbršček Janez, Jurčinovič Anton, Znidaršič Anton, Luisa Evgen, Kosmač Anton, Selč Josip, Jachin Giuseppe, Bonifacia Janez, Novak Anton (poljski lov. bat. 7), Blašič Anton (polj. lovski bat. 7).

Ij Da se prepreči obdolžitve, da je moštvo darila bolnikom prodajalo, naj se v bodoče vsa za razdelitev med bolnike in ranjence namenjena darila ne oddaju strežnemu osebju, temveč le inšpekcijskim zdravnikom ali pa damam »Rdečega križa«. Bolnišnični poveljnik: Dr. Geduldiger.

Ij Rdeči križ. Da se bo občinstvo, ki obiskuje v posameznih bolnicah se nahajajoče bolne in ranjene vojake, lažje orijentiralo, dovoljujemo si naznaniti, da so c. in kr. vojaške bolnišnice označene s črno-rumeno in belo zastavo z rdečim križem, bolnišnice Rdečega križa pa le z belo zastavo z rdečim križem.

Dnevne novice.

+ Zlata maša je bila dne 24. septembra v Crngrobu, v znani romarski cerkvi škofjeloške okolice. — Opravil jo je popolnoma na tihem veleč. gosp. Janez Wester, vpok. župnik goriške nadškofije. — Gosp. zlatomašnik je »Blejc« iz dobroznane Danejeve družine v Zagoricih. — Veliko let je služboval v težavni otaleški župniji pri Cerknem. Sedaj biva že nekaj let v zaslužnem pokoju v Škofji Loki. — Gosp. jubilat je še čvrsta gorenjska korenina, zato upamo, da bo učakal tudi še biserico. Bog ga nam ohrani!

+ Slovenec-ranjenec umrl na Dunaju. V bitki pri Grodeku je bil tudi težko ranjen posestnik Leon Andrejka iz Vrhol v brdskem sodnem okraju ter je dne 23. septembra 1914 v Rudolfovi bolnišnici na Dunaju na tej hudi rani umrl zapustivši vdovo s štirimi malimi otroci. Dne 28. t. m. so bili njegovi zemeljski ostanki skupno s šestimi tovariši blagoslovljeni in potem položeni k večnemu počitku na posebnem prostoru dunajskega glavnega pokopališča, ki ga je dunajska občina posvetila vojakom umrlim za ranami v dunajskih bolnišnicah. Sredi tega prostora se bo dvigal velik spomenik; v njega bodo vsekali imena teh padlih in tu pokopanih junakov, ki so dali svoje mlado življenje za dom in cesarja. Slava slovenskemu junaku. N. v. m. p.!

+ V poročilu o ranjenih in bolnikih št. 15 se nahajajo med drugim tudi sledeči: Dr. Fric Lukmann, 7. poljski top. p., iz Ljubljane, ranjen; dr. Fric Marinič od Sv. Urbana pri Ptuj, bolan, v Ljubljani; Lipovec Franc, 17. pp., iz Dolenje vasi pri Kočevju, ranjen, v Ljubljani; Omejec Jožef, 17. pp., iz Medvod, ranjen, v Ljubljani; Pihler Ferdinand, 3. gor. top. p., iz Ljutomera, ranjen, v Kromeržu; Rauter Alojzij, 87. pp., iz Ljutomera, ranjen, v Celju; Santej Jožef, 87. pp., iz celjskega okr., ranjen, v Celju; Sattler Rudolf, 17. pp., iz Zgornje Šiške, ranjen, v Ljubljani; Sušnik Emil, 87. pp., Kozje, ranjen, v Pestujehy; Woschitz Franc, 4. trdnjavski top. p., iz Borovelj, bolan, v Pulju.

+ Avstrijska vseučilišča se ne odpro. Naučni minister Hussarek je izdal razglas, po katerem bodo prošnje za državne skušnje na avstrijskih vseučiliščih olajšane. Vseučilišča se pa letos ne odpro.

+ Proti izvozu močnih krmil. C. kr. kmetijska družba se v vlogi do c. kr. poljedelskega ministrstva izreka odločno za preprečevanje izvoza vseh močnih krmil. Prihodnje mesece bo naša država imela mleti le svojo lastno pšenico in bodo odpadli otrobi komaj zadostovali naši potrebi. Zato bodo kmetje uporabljali zlasti oljnate preše, a tudi teh utegne kmalu zmanjkati, ker je ustavljen uvoz oljnatih sadežev.

+ Avstrijskim prostovoljcem. Enoletni prostovoljci se k trdnjavski artiljeriji več ne sprejemajo. K brzojavnemu, železničnemu ali pa k sanitetnemu polku se sprejemajo samo taki prostovoljci, ki predlože dovoljenje dotičnega komandanta, pod katerim služijo. K poljski artiljeriji se sprejemajo samo tisti, ki imajo s sabo konja, ki je za službo sposoben. Te odredbe veljajo za vse enoletne prostovoljce.

+ Naš dreadnought, ki je, kakor smo včeraj poročali, težko poškodoval francosko križarko »Jules Grery«, je bil dreadnought »Radecky«.

+ Avstrijski cesar — kralj Poljski. Nemški listi poročajo iz Kielca, da so tam zaprisegli oddelek rusko-poljskih legionarjev. Prisega se je glasila: Pri-segamo vsemogočnemu Bogu, da bomo Apostolskemu Veličanstvu, naše-mu prevzvišenemu vladarju in gospodu Francu Jožefu I., po milosti Božji cesarju Avstrije, kralju Češke, apostolskemu kralju Ogrske, poljskemu kralju držali zvestobo in udanost.

+ Glede na aretacije duhovnikov piše »Grazer Volksblatt«. Razni nemški svobodomiselni listi so objavili tole notico 24. t. m.: Danes dopoldne so se predstavili ministrskemu predsedniku grofu Stürgkhu v zadevah glede na razmere v Spodnji Štajerski mariborski župan dr. Schmiederer in odvetnik dr. Mravlagg in ptujski župan in deželni poslanec Ornigg. — Ministrski predsednik je vzel natančna obvestila deputacije v vednost in izjavil, da zavzema vlada le stališče, da se uvedene preiskave pospešijo, da pa na nje nikakor ne sme vplivati. Deputacija se je mudila skoraj eno uro pri ministrskem predsedniku in je temeljito opisala ves političen položaj na Spodnjem Štajerskem.

+ Duhovniške vesti (Goriško). Za dekana v (St. Petru pri Gorici) je imenovan preč. gospod dr. Francišek Knava, dosedaj župnik in dekan v

Cerknem. Dosedanji vodja »Alojzije-
višča« v Gorici, veleč. g. David Dok-
torič je imenovan za kurata v Gabri-
jah na Vipavskem. Na njegovo mesto
pride začasno vpokojeni kurat Vinko
Buda.

— Razredna loterija. Dobitek 20.000
kron dobite šteč. 3899 in 108.414.

— Umrli je v Spodnji Šiški posest-
nik g. Miha Bizjan.

— S severnega bojišča. Ranjeni so
bili Slovenci: Franc Slabina (17. peš-
polk), Franc Oraci (17. pešpolk), Jožef
Pletsky (87. pešp. 5), Vladimir Suša iz
Senožec, (praporščak 22. pešp.). Pogre-
šajo stotnika 87. pešpolka Rudolf Prax-
marerja. Padel je Slovenec Miloš Mar-
greiter, stotnik 78. pešp. V ruskem ujet-
ništvu je ljubljanski trgovec Karol Soss,
praporščak 27. pešpolka.

— Strašna nesreča v trboveljskem
premogokopu. 15 letni delavec Franc
Skaberne je bil 23. sept. zaposlen pri
nekem električnem motorju. Ker se je
motorju preveč približal, ga je ta za-
jopit pograbil in ga večkrat s tako silo
treščil na tla, da je bil na celem telesu
ranjen in so se mu kosti polomile. Ko
so nesrečo zapazili in ustavili motor,
je bil nesrečnej že nezvesten. 24. sep-
tembra je že umrl.

— Ranjenci v Gorici. V Gorico so
do 27. t. m. dospeli še naslednji ranjen-
ci: Ant. Bitežnik, pešec 27. domobr.
polka, iz Bat nad Gorico. — Alojzij
Puklštajn, pešec 27. domobr. polka,
iz Tolmina. — Al. Vižin, pešec 97. peš-
polka, iz Gorice. — Drugi vojaki, ki se
nahajajo v Centralnem semenišču, so
vsi bolni.

— Velikodušen čin. Iz Kranja se
nam poroča. Velečastiti gosp. duhovni
svetnik Val. Aljančič je svojo vilo
s krasnim vrtom na Primskem brez-
plačno v uporabo izročil družini Meglič-
Tomčevi, katere gospodar in trije sino-
vi se v vojski bore za cesarja in domo-
vino.

— Osebnost. Njega Veličanstvo
je imenovalo č. g. Leopolda Turšiča,
kaplana v št. Vidu nad Ljubljano, c.
kr. vojnim kuratom v rezervi pri do-
mobranskem polku št. 5.

— Visok gost v Gorici. V Gorici se
že dalj časa mudi nadvojvoda Salva-
tor, ki stanuje v Park-hotelu (prej ho-
tel Südbahn). Visoki gospod prisostvu-
je vsaki dan v stolnici ob pol 7 uri tihi
sv. maši.

— Železnica Ogu'in—Knin. Reka, 25.
sept. Te dni so izgotovili prvi del proge
Ogulina—Knin, in sicer od Ogulina pre-
ko Josindola in Vojnovca v Plaški. Ob-
enem se je zgradil ob progi tudi vodo-
vod. Kolavdacija se bo vršila 5. oktobra.
Tudi predor pri Vrhovini, 1100 metrov
dolga, je dogotovljen. Ob novi progi so
postavili že več velikih žag.

— Ne pobijajte oken! Steklo se po-
dražilo. Cene stekla so se za 20 odstotkov
podražile.

— Pogreša se v št. Andražu nad
Polzelo Franca Strajnske, ki je odšla
24. sept. ob štirih zjutraj na vlak na Pol-
zelo. Ker je imela seboj čez 6000 K, se
sumi, da bi se jej bila kako nesreča pri-
petila. Kdor ve kaj, naj blagohotno po-
roča Am. Bobek sv. Andraž 81 pošta Ve-
lenje.

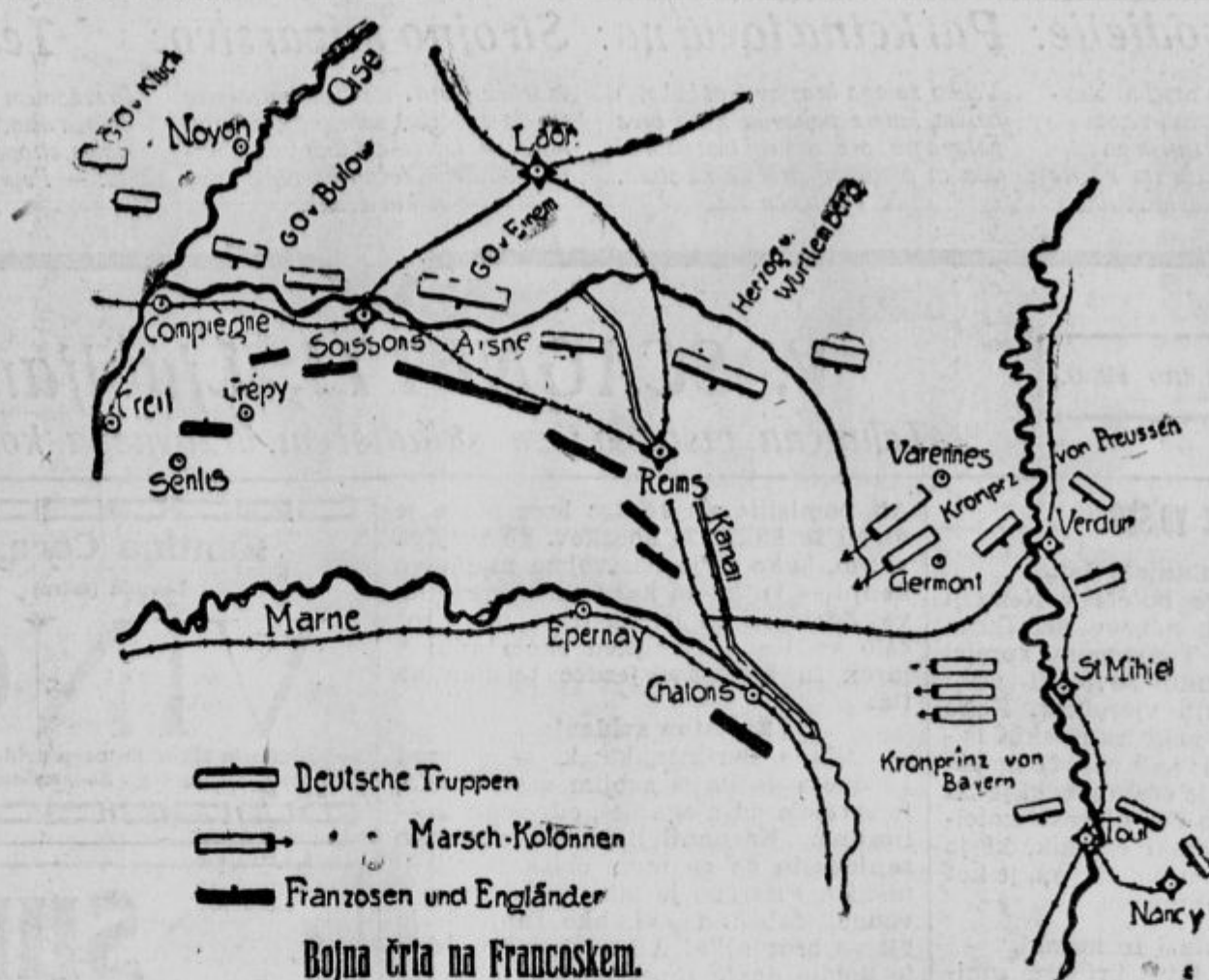
— Gledališki igralci izpredvodniki
cestni železnic, kmečki delavci, natakariji;
gledališke igralke služkinje ali družabnice.
Podporni odbor avstrijskega gledališkega
društva je sprejel 23. septembra več sto
prijav za podpore. Podporni odbor razde-
luje denarne podpore in nakaznice za
hrano. Dozdaj so morali 800 oseb pod-
pirati in so od 3. avgusta zato že 19.000 K
izdali. 16 gledaliških igralcev je že na Du-
naju v službi poulične železnice kot izpre-
vodniki; vsak dan razdele s pomočjo ob-
štine 300 nakaznic za jed. Več gledaliških
igralcev dela na polju; veliko jih je nata-
karjev. Veliko gledaliških igralcev je izja-
vilo, da rade sprejmejo mesta sobaric,
kuharic ali družabnic.

— Zagrebška cestna električna že-
leznica ima sedaj sedem ženskih kon-
dukterjev.

— 470 ranjencev z južnega bojišča
so pripeljali v Zagreb. Med njimi je 50
težko ranjenih.

— Med ranjenci v Ljubljani je tu-
di Martin Mrkun, narednik pri 2. komp.
27. bramb. polka. Prestreljeno ima no-
go. Zdravi se na domu. Odlikoval se je
v bojih pri Przemislanih in Grodeku.
Za spomin je prinesel seboj rusko pu-
ško.

— Češka industrijska banka v
Pragi darovala je razun že navedenih
K 2000 za deželno pomožno društvo
Rdečega križa za kronovino Češko in
K 1000 za ranjene vojake in rodbine
vpoklicanih vojakov kakor za vdove in
sirote padlih vojakov, nadaljnih K 2000
vojno pomožnemu uradu c. in kr. voj-
nega ministrstva za bojevnike, za njih-
ove vdove in osirotele kakor tudi
K 2000 za brezposelne kraljevega glav-
nega mesta Praga.

Bojna črta na Francoskem.

— Sneg. Iz Sarajeva se vidi, da je
na Bjelašnici zapadel debel sneg. — V
Dravski dolini na Koroškem je sneg za-
padel skoro do podnožja hribov.

— Trgatev v Istri. Trgatev belega
grozdja se je na Porečini pričela več-
raj. Ker grozdje počasi dozoreva, bo
splošna trgatve konec tega meseca.
Cene grozdja še niso ustanovljene, bo-
do pa precej visoke zlasti z ozirom na
dejstvo, da je cena vinu zadnji čas
znatno poskočila. Grozdja bo manj ka-
kor druga leta, zato bo pa kakovost
pridelka boljša.

— Umrli je najstarejši duhovnik š-
beniške škofije Peter Gabrič.

— Na Ogrskem je cela vrsta tele-
fonskih prog zopet odprta za interur-
bane telefonske pogovore.

— Kn. šk. Marijanišče v Celovcu.
V deškem semenišču je nastanjena bol-
nišnica »Rdečega križa«, zato se je se-
menišče preselilo v bogoslovje. Ker se
pa bogoslovstva do 1. oktobra še ne mo-
re preurediti za stanovanje dijakov, se
je dijakom Marijanišča dovolilo da pri-
dejo šele teden pozneje v šolo. Vsi Ma-
rijaniščani morajo torej dne 7. oktob-
ra priti v bogoslovje.

— Zagorje ob Savi. Uradniki in
poduradniki trboveljske premogokop-
ne družbe na Toplicah pri Zagorju ob
Savi so sklenili, da za časa vojne pri-
spevajo za »Rdeči križ« 1 odstotek od
svoje plače, kar bo znalo mesečno
okroglo 90 kron. Dal Bog več takih
darovalcev! Čast njim!

— Pogrešana častnika 87. pešpol-
ka. Stotnik 87. pešpolka Rudolf Prax-
marer se že od konca meseca avgusta
pogreša. Nekateri ranjenci trde, da je
bil 26. avgusta ranjen. Kdor o njem kaj
ve, naj to sporoči gospej Mici Praxma-
rer, Celovec, Viktringer Ring št. 7. Na-
dalje je bil po poročilu v Galiciji ran-
jen poročnik Alfonz pl. Gellinek, 87.
pešpolka. Kdor o njem kaj ve, naj spo-
roči gospodu generalnemu majorju
Gellineku v Celju.

— Črnogorci in naši vojni ujetniki.
Graški listi poročajo. Gospa Ana Rak,
katere sin je bil mašinist na »Zenti«,
je dobila iz Cetinja, najbrže čez Ska-
der in Italijo, pismo, ki slove: Srečna
sem, da vam morem izporečiti veselo
novico, da je bil Vaš ljubljani sin re-
šen. Gotovo ste že čuli, da se je ladja
»Zenta« potopila. Med rešenci se na-
haja tudi Vaš sin, ki je bil na spodnjem
stegnu ranjen. Ne skrbite, ni nevarno
ranjen. Rana ni sicer neznatna, a ne-
varnosti ni nobene. Pred nekaterimi
dnevi je bil operiran in se mu je iz ra-
ne kos granate odstranil. Operacija se
je prav dobro obnesla. Lahko se čutite
srečno, ker je tako strašni smrti ušel,
ker je, kakor mi drugi pripovedujejo,
bilo strašno. V bolnišnico zelo veliko-
krat pridem in ga obiščem. Kar se njega
tiče, ste lahko popolnoma mirni. Veli-
kokrat Vas pozdravlja in zaupa v Bo-
ga, da Vas kmalu zopet vidi in objame.
Sprejmite, ljuba gospa, veliko odkrito-
sčnih pozdravov. Mila Peraciz.

— Parkhotel v Beljaku v ognju.
Velik požar je v soboto uničil levi del
velikega »Parkhotela« v Beljaku. Desni
del je tudi pričel goreti, pa so ga re-
šili; streha je zgorela. Škoda je okoli
90.000 kron. Vzrok požara je bila na-
paka pri elektriki.

— Ponesrečil se je v Idriji 53letni
Janez Peternel, rudar in posestnik iz
Spodnje Idrije, dne 26. septembra. Pa-

del je v jami z devetega na dvanajsto
polje ter bil takoj mrtev. Nepredvidnost
ponesrečnica je bila kriva nezgode.

— V eni noči osivel. Dirigent godbe
deželnoobrambnega bataljona v Ljubnu na
Štajerskem, narednik Riedel je v bitki pri
Lvovu v nekem gozdu zašel. Bil je sam.
Napočila je noč. Kiedel je bil prisiljen, da
je v gozdu prenočil. Ponoči so kozaki
vedno patrolirali čisto blizu Riedla, ki se
je več časa nahajal v smrtni nevarnosti;
še le zjutraj se mu je posrečilo, da je iz
gozda pobegnil. Vrnil se je nazaj k svoji
četi, kjer so ga komaj spoznali, ker so mu
lasje in brada čez noč osiveli.

— Iz Komende. V tukajšnji bolnici je
umrla 20. t. m. najstarejša oseba, samska
Jera Avguštin, rojena 19. februarja 1821 v
Zapogah.

— Novi dvekranski bankovci. Že
nekaj dni sem so novi dvekranski ban-
kovci v prometu — prav fletni papirč-
ki v velikosti italijanskih 10 lirskih
biljetov. Toda imajo žalibog napako,
katere ne zapazi vsak na prvi pogled.
Mesto pravičnega slovenskega napisu:
Dve kroni, se čita nepravilno: Dve
krone.

— Razpis učnega mesta. Na triraz-
redni šoli v Srednji vasi je stalno popolniti
učno mesto. Redno opremljene prošnje je
vložiti predpisanim potom pri podpisnem
c. kr. okrajnem šolskem svetu do 20. ok-
tobra 1914. Prosilci, ki v kranjski učitel-
ski službi še niso stalno nameščeni, mo-
rajo z državnodržavniškim spričevalom
dokazati, da so telesno popolnoma spo-
sobni za šolsko službo.

— Na štiri leta težke ječe je bil te
dni v Celju obsojen 27letni tovarniški
delavec Jurij Makovešek, ker je 16. av-
gusta v Javornikovi gostilni v Vitanju
v prepiru zabodel svojo ljubimko Ma-
rijo Kamenik, ki je na mestu izdihnila.

— Učiteljske vesti. C. kr. dež. šol-
ski svet je pripustil abs. učit. kand.
Albino Iskro k brezplačni šolski praksi
na petrazrednici v Velikih Laščah in
Katarino Punčuh na štirirazrednici v
Zg. Logatcu. — C. kr. dež. šolski svet
je dovolil def. učiteljicama Mar. Smo-
lik v Blatni Brezovici in Josipini Za-
krajšek-Verce v Vavti vasi zamenjavo
dosedanjih učnih mest. — C. kr. dež.
šolski svet je vzel na znanje izstop
službe učiteljice Frančiške Leskovec in
Josipine Stoy in nastop službe abs. uč-
teljske kand. Maksimilijane Sušnik in
Ane Pirc na osemrazredni privatni lj.
šoli v Lichtenurničnem zavodu.

— Dobavni razpis. C. in kr. vojno
ministrstvo je poslalo trgovski in obrtniški
zbornici v Ljubljani seznam predmetov, ki
jih namerava po splošni konkurenci naba-
viti. Med drugimi predmeti so navedeni
tudi: razni izdelki iz železa, vrvi, čebri,
sekire, količki za šatore, jermena in razni
drugi oblačilni in opravniki predmeti. Po-
nudbe je vložiti najkasneje do 5. oktob-
ra t. l. pri c. in kr. vojnem ministrstvu
na Dunaju. Seznam predmetov in množin,
ki jih je dobaviti in ponudbeni vzorec so
v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v
Ljubljani na vpogled.

— Drazbe kosaških konj razpisujejo
v Nemčiji, ker teh konj nemška vojaška
uprava ne more porabiti, ker ubogajo le
na poljska in na ruska povelja.

Albanski sendi je oklical Abdul Hami-
dovega sina za albanskega kneza.

Bukarešta, 29. septembra. »Univer-
sal« poroča z Dunaja: Tukajšnji al-

banski poslanik Sureja bej je izjavil,
da vlada v celi Albaniji velika beda. V
deželi so tri stranke. Ena hoče za kne-
za Burharedina, druga kakega Al-
banca. Obe stranki ne štejeta veliko
privržencev. Tretja stranka se drži
kneza Viljema, ki naj bi končal, ko se
povrne, anarhijo v deželi. Več tisoč Al-
bancev je v Brindisi in v Bari pobegni-
lo, kjer stradajo. Položaj v Albaniji je
strašen in kritičen.

Drač, 28. sept. Senat je oklical sina
bivšega sultana, princa Burhan Eddin
za novega kneza. Posebna komisija z
Ali-ago iz Elbasana in Mufti-effendi-
jem na čelu se skoraj poda v Carigrad,
da princu ponudi krono in začne poga-
janja s turško vlado.

Oglašja se pa zopet Essad-paša. Pri-
šel je namreč v Dibro, kjer ga je pri-
čakovalo mnogo čet, ki so mu ostale
zveste. Zastopniki vseh krajev v pokra-
jinah Dibra in Mali so sklenili vzdržati
Essadovo kandidaturo. Ker pa je vsled
hujškanja nekaterih poglavarjev in
turških duhovnikov nekaj krajev ka-
kor Elbassan, Kavalla, Tirana in nekaj
drugih sklenilo, da bodo z orožjem pre-
prečili Essadovo vrnitev v Albanijo, za-
to so se vsi prebivalci okrajev Mali in
Dibra ponudili da spremljajo Essada v
Drač pri njegovem pohodu v notra-
njost. Zato je poslal Essad paša svojega
emisarja, da sporoči njegovim somišlje-
nikom, da ga vlada pozove. Če vlada
ne bo storila svoje »dolžnosti«, bo tako
odkorakal na čelu 12.000 mož v Drač.

Med zlatorumen trčan, za-
jamčeno čist v dežel-
nah s 4 1/2 kg vsebine
razpošilja po K 8-50.
Čebelarna 3944
Ilirska Bistrica.

Gospodi ali gospodične

se sprejmo na stanovanje in hrano k meščan-
ski družini. Glasovir je na razpolago.
Več pove upravnistvo »Slovenec« pod št. 2836.
(Znamka.)

Več 2856 3

strojarskih pomočnikov

vzame takoj v delo Ivan Tomšič, to-
varna usaja na Vrhniki.

Kot 2850 3

trgovski vajenec

v mestu ali na deželi, v kraju z obrtno šolo, želi
vstopiti deček, ki je obiskoval 2 leti meščansko
šolo. Ponudbe na špediterja I. Mihevc v Logatcu.

Županstvo Jesenice na Gorenjskem
sprejme takoj

občinskega redarja

veščega slovenskega in nemškega jezika, z me-
sečno plačo 100 K, obleko in obuvalom. 2857 3

Stavbeno podjetje: Parketna tovarna: Strojno mizarstvo: Tesarstvo: Parna žaga:

Prevzamem javne in zasebne stavbe, železnobetonске mostove, stropne itd. — Popravila izvršujem po najnižjih cenah — Izdelujem načrte in dajem strokovna navodila.

Velika zaloga hrastovih in bukovih desic, katere dobavim z ali brez polaganja; prevzamem tudi popravila in polagam desice na stara, že obstoječa tla.

Izdelujem vsa, stavbeno mizarstvo tičoča se dela, poštveno le proti naročilu. Izvishujem tudi vsakovrstna popravila, ločno povojno in po nizkih cenah.

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, kakor napravo s. rešnih stolov, stropov, verand, barak, odrov itd. — Popravila izvršujem točno in solidno.

Kupujem hrastov, bukov in smrekov les in žagam hode tudi proti plačilu. — Po železnici poslan les se dostavi na žago po lastnem industrijskem tiru z drž. kolodvora.

Ustanovljeno 1900.

V. SCAGNETTI, Ljubljana.

Tehnična pisarna: za skladiščem državnega kolodvora.

Telefon 299.

Slike iz vojske.

Gospod kuhinjski šef.

Lastnik večjega hotela v Nemčiji je sedaj narednik nekega nemškega polka. Te dni je v Thüringenu sprejel z drugimi nemškimi sovojaki večji transport francoskih vjetnikov. Kako se je začudil, ki ga neki francoski častnik nemško ogovori: »Ali me več ne poznate?« Pred njim je stal mož, ki je bil pred leti dalje časa šef njegove hotelske kuhinje. Francoski častnik, ki je stal pred narednikom hotelirjem, je kot kuhar izvrševal vohunstvo.

Razlika med Rusi in kozaki.

»Grazer Volksblatt« prinaša zanimiva izvajanja nekega častnika, ki je bil pri Grodeku težko ranjen. Častnik se je pohvalno izrazil o ruski skrbi za ranjence. Ko je po ranjenju prišel k zavesti, se je že nahajal v ruski poljski bolnišnici. V bližini se je etabliral tudi avstrijski lazaret. Takoj so se med obema izmenjali častniki, tako da je mogel biti on koj s prvim vlakom za ranjence transportiran. Častnik je povdarjal, da je treba, kolikor je dobil vpogleda, strogo razločevati med Rusi in kozaki. Rusom se ne more ničesar očitati glede načina vojevanja, kar se pa o kozakih nikakor ne more trditi. Kar se tiče izobrazbe, kozaki, tako častniki kakor moštvo, zelo zaostajajo za Rusi, oni so in ostanejo kozaki. Drugi ruski častniki tudi ne smatrajo kozakskih častnikov za enakovredne. Po tem soditi, zaključuje graški list, mora biti poveljnik 15. ruskega zbora, general Martos, ki so ga te dni zvezanega pripeljali v Halle kakor največjega zločinca, kozak najnižje vrste.

Sablja »padlega«.

»Česky dennik« prinaša ta zanimiv dogodek, ki jasno kaže, koliko je verjeti raznim vestem. Rezervni častnik iz Prage je bil težko ranjen. Njegov prijatelj, ki je bil tudi Pražan, ga najde, ko gre na obvezovališče, vsega v krvi. Ker ni dal od sebe nobenega življenjskega znaka, ga ima za mrtvega. Hoteč prinesiti domov ženi padlega nekaj za spomin, mu odvzame sabljo. Pred par dnevi je prišel v Prago, obiskal ženo padlega in ji izročil sabljo. Žena je začudeno poslušala njegovo povest, kako je padel njen mo, končno ga pa vpraša, če je v resnici prepričan o smrti prijatelja. Ali on je čisto odločno vztrajal pri svoji trditvi. Nato pa reče žena: »No k sreči ni tako hudo s mojim možem. Bil je sicer težko ranjen, ali sedaj se mu zdravje že znatno boljša. Sicer pa vas prosim, da govorite bolj tiho, ker on spi.« Reče in odpre vrata sobe, kjer je spal »padli« mož.

Ruski spominski novci dobljenih zmag.

»Vossische Zeitung« poroča: Na bregovih Neve so se Rusi zaresno pripravljali, da v korakajo v Berlin. Ukazali so celo kovati spominske novce. Soproga zdravnika, ki se je udeležil v bojih v vzhodni Prusiji, je sprejela pismo s sledečo vsebino: V skrinji zavzetega topa sem našel stotine medenih novcev. Na jedni strani je napis: »Prihod v Berlin v letu 1914«, na drugi strani pa podoba carja.

Jezdec brez glave.

Neki ulanec, ki se je udeležil bitke pri Krasniku, pripoveduje (kakor poroča »Prager Tagblatt«) naslednjo grozno epizodo iz vojne: »V vojni doživi človek razne reči, ki mu ostanejo v spominu do smrti. Bil sem priča prizora — in zdaj se mi, da ga vidim še zdaj pred očmi: skokoma se mi je bližal kozak. Segel sem po sablji in sem ga z vso silo mahnil preko tilnika. Sablja je pala s tako močjo kozaku na šinjek, da mu je pri tej priči glava odletela. To bi ne bilo še nič posebnega.

Ali pomislite si: Jezdec brez glave je dirjal še kakih 20 korakov. Še zdaj ga vidim, kako dirja na svojem majhnem konju — vidim ga kako dirja brez glave. Zdelo se mi je, da traja ta prizor celo večnost. Naposled skoči konj v jarek in brezglavi jezdec telebne na tla.

Žalostno svidenje.

Mlada Berlinčanka, ki se je pred 14 dnevi ločila s svojim zaročencem, je sprejela od njega list, odposlan iz Berlina. Naznanil ji je, da je »lahko ranjen« in da ga more obiskati v bolnišnici. Pristržno je bilo to svidenje, a vendar žalostno. »Lahko ranjen« je bil — brez roke! Ali naslednjega dne je dobilo dekle zopet pismo. »Ne veš še, draga vse resnice.« Izgubil sem v boju tudi eno nogo. A ko sem te videl tako zdravo in čvrsto, se ne morem odločiti zato, da bi te vezal na se, siromaka.« — A dekle? Čez dve uri je šla zopet v bolnišnico, ali — z duhovnikom, ki ju je takoj poročil.

Palice belgijskih fantitirerjev — puške.

Znano je, da se je belgijsko prebivalstvo borilo proti nemškim četam z neko posebno vrsto pušk. O teh nenavadnih pušk nam piše v »Neue Freie Presse« neki inženir: Na podlagi svojega mnogoletnega izkustva morem trditi, da te puške, ki jih je belgijsko prebivalstvo rabilo proti nemškim vojakom, izhajajo iz Francoske. Samo v Franciji obstoja tvrdka, ki fabricira take puške. Izključno ona ima patent na njih. — Ta puška sestoji iz cevi, ki je obložena z lesom. Ko si izvlekel roč palice, ostaja magazin naboja svoboden. Ta magazin vsebuje navadno tri naboje kalibra 7—8 milimetrov. Z enostavnim pregibom prsta je naboj potisnjen v cev. Mal pritisk pod ročem zadostuje, da se puška izproži. Potem dva prijema in puška ima zapet obliko povsem navadne palice in nikdo ne slut, da je nesumljivi sprehalalec malo prej rabil smrtno orožje. Ona tvrdka prodaja take puške le na veliko. Iz tega sledi, da je v Belgiji velika množina takih pušk v uporabi. Ostro oko pa vendar izpoznavna tako palico po ročaju in pa po tem, da se med palico in ročajem nahaja razmerno širok obroč, v katerem je skrit vijak, ki omogoča nabijanje.

Gosli ranjenega cigana.

Zagreb. Tu leži neki ranjeni cigan, ki pripoveduje o svojih goslih, ki jih je vzel na vojsko seboj in je sviral na njih, dokler niso bile vsled maršev in bojev uničene. Stotnik je ciganu nove gosli obljubil, če se bo hrabro vojskoval, da mu je stotnik res gosli kupil. V bolnišnici zdaj tudi na svoje nove gosli svira.

Marija Pomagaj na Brezju. Spisal

P. Hrenrik Damiš, frančiškan. 1914. Založilo cerkveno predstojništvo na Brezju. Tiskala Katoliška tiskarna v Ljubljani. Str. 40. Slik 7. Cena broš. 30 h, v platno vez. 70 h. — Kdo ne pozna te s'ayne božje poti? Malo Slovencev še ni bilo na tem svetem kraju. Vsakdo pa si rad vzame kak primeren spomin na ta milostni kraj. Temu je ustrezno s pričujočo knjižico, ki romarja seznanja z zgodovino božje poti, s cerkvijo in njenimi zanimivostmi in zlasti s kapelico Matere božje in njeno sliko, ki praznuje letos stoletnico. Pred sto leti je sliko iz obljube naslikal Leopold Layer, slikar v Kranju, ter jo prinesel kot dar na Brezje, v zahvalo, da je bil rešen iz ječe, kamor je prišel, ker je v francoski dobi ponarejal denar. Zgodovinske-mu delu knjižice je pridejana še zbirka najpotrebnejših molitev. Knjižica je lična, cena prav majhna.

Kantina Corazza

Levada (Istra)

601

VINO

belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja po jako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

SUHE GOBE

kuruje ozdno in v vsaki množini, kakor tudi vse deželne pridelke ter plačuje najdražje trg. firma J. Rušlan, Kranj, Gorenjske.

1 ali 2 učenca

za svečarsko in lečarsko obrt sprejme

Oroslav Dolenc

Ljubljana, Wolfova ulica št. 10.

Ema Sinkovec

Ljubljana, Stari trg št. 8

priporoča svojo raznovrstno zalogo

perila, bluz,

pletenin domačega izdelca

ter potrebščin za šivilje.

Podpletanje nogavic.

Najnižje cene. — Točna postrežba.

2788

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in t. mstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1913. K 170.217.149—
 Stanje garancijskih fondov koncem leta 1913. K 43.424.496-17
 V letu 1913. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička K 432.232-66

Kdor namerava življenjsko zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane po. ružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosto.

2171 Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji.

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10

Specialna trgovina za pletenine in trikotažo.

395

Velika zaloga različnega perila za vojake iz čiste volne in velblodje dlake in sicer: snežne kučme, sviterji, telovniki, triko-jopice, srajce, in spodnje hlače, nogavice, sliperji, dokolenice, rokavice, različni ščitniki za vrat, prsa, kolena itd.

Odeje iz velblodje dlake. Tetra perilo. Spalne vreče.

Plašči in predpasniki za strežnice rdečega križa. Volna za pletiti.

Gostilna

se odda takoj ali za novembrov termin Resljeva c. 22. Istotam se odda tudi

stanovanje

s tremi sobami in z vsemi pritliklinami.

Polizve se: Prešernova ulica 7 pri gosp. Adolfu Perles. 2846

Ivan Gržinič, trg. vec. p. Roč-Istra, Hum

priporoča svojo veliko zalogo

vina in brinja.

3773

Vzorci na zahtevo franco. Cena po dogovoru.

Edina primorska tovarna dvokoles

»Tribuna«

Gorica, Tržaška ul.

20, prej pivovarna Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles. Stojalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestriranih itd. itd. 1100

F. BATJEL

Gorica, Stojna ulica št. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franco.

Mandelje

more dobaviti, letošnje, sortirano, čisto blago, dalje

dalmatinska vina

od vinogradnikov. Ponudbe naj se zahtevajo od

Poljedelske poslovalnice

Deželnega gospod. odpora kraljevine Dalmacije v Zadru.

2835 3

Domača tvrdka

Zunanja naročila obratno 2815

Cene brez konkurence

Modni salon Marija Götzl

Židovska ul. 8

Priporočamo domačo solidno tvrdko

Zalni klobuki vedno v zalogi

Popravila se sprejemajo

Velika zaloga damskih in otroških klobukov v najnovejših oblikah vseh vrst ter športnih čepic